

UNIVERSITAS TYRNAVENSIS

Časopis Trnavskej univerzity v Trnave

2 | 2012

Oslavy 20. výročia
obnovenej Trnavskej
univerzity vyvrcholili

Slávnostná sv. omša
v Katedrálnom chráme
sv. Jána Krstiteľa v Trnave

Galaprogram
v Dome kultúry Trnava

Slávnostné odovzdanie budovy
TU v novovybudovanom átriu

Milí čitatelia,

tomto čísle univerzitného časopisu nájdete prehľad zaujímavých udalostí na univerzite i fakultách, komentáre, názory. Zjednocujúcim prvkom či červenou niťou, viditeľne sa tiahnoucou celým týmto obdobím, je pripomenutie si dvadsiateho výročia obnovenia Trnavskej univerzity v Trnave v roku 1992. Mnoho aktivít sa spájalo na univerzite i fakultách, priamo či nepriamo, s touto udalosťou. Univerzita sa ne-

bála priznať ku hodnotám napríklad takto smerovanou konferenciou na Právnickej fakulte, či podujatiami na Teologickej fakulte, na ktorej prednášalo viacero významných osobností ako známy jezuita prof. Peter Dubovský či charismatický kamilian Dr. Krzysztof Trebski. Všetky fakulty Trnavskej univerzity, ako je to zrejme z ich správ a hodnotení v tomto časopise, sa podieľali veľmi pekne a každá svojím spôsobom na tejto osobitej slávnosti. Všetci spolu sme sa stretli na viacerých podujatiach v jednom z októbrových dní: v univerzitnom chráme, kde počas celebrovania slávnostnej liturgie apoštolským administrátorom biskupom Mons. Jánom Oroschom sa nám prihovoril s osobitnou odbornosťou a empatiou arcibiskup Prof. Cyril Vasil', SJ, sekretár Kongregácie Svätej stolice pre východné cirkvi; v Dome kultúry v Trnave i u nás pri kolaudácii budov rektorátu a Filozofickej fakulty a „chutnej“ recepcii. Udalostí bolo naozaj neúrekom: počas dôstojnej ceremónie bol inaugurovaný nový dekan Pedagogickej fakulty prof. PaedDr. René Bílik, CSc., vytvorila sa iniciatíva smerujúca k novej tradícii univerzitného študentského bálu, zavítalo k nám viacero politických osobností, minister spravodlivosti, vnútra a zahraničia, osobitne aj podpredseda Európskej komisie Dr. Maroš Šefčovič, vydali sme a vhodne prezentovali tri hodnotné monografie, poďakovali sme za skvelú prácu Akademickému senátu Trnavskej univerzity po skončení jeho funkčného obdobia, rýchlo sa rozvíja Trnavské UPeCe pod vedením P. Branislava Beniača (mládež mi darovala na stretnutí tričko s emblémom UPC, čo si mimoriadne vážim). Dozviete sa v tomto čísle i viac...

Teší ma, že všetko, čo robíme, čo sa deje na univerzite a fakultách, i keď to nie je dokonalé, má akýsi spoločný základ. Ťaž-

ko ho definovať jedným slovom, ale možno povedať, že má povahu akoby kvalitného a hodnotného stavebného materiálu – odbornosti a dobrej vôle učiteľov, zamestnancov a študentov. Je to pocit, že robíme niečo skutočné a že niekomu na čomsi záleží, práve v dnešnej dobe. Sedemnásteho novembra som osobitne myslel na študentov... Len tak na okraj chcem ešte potichu pripomenúť, aby sme nezabudli chrániť si svoj starý kompas, zhrdzavený, vyhodnený a nemoderný, ale vyše dvoch tisíc rokov ukazujúci stále ten istý smer.

Bez navigácie sa to nedá. Navigácia nie je predovšetkým metóda riadenia, ale vec vo vnútri každého z nás, vec srdca a rozumu. Tak si želajme, aby sme sa dobre navigovali, aby sme si poctivo určili svoju vlastnú polohu (kto sme, kým sme, odkiaľ a kam ideme, prečo robíme to, čo robíme), cieľ plavby a jej cestu (kam chceme a ako sa tam dostaneme) a napokon vedeli čítať v dobre orientovaných námorných mapách (vedieť vyhľadať majáky i skaly). Najprv sami v sebe a potom sa to už dá... A z vlastnej skúsenosti odporúčam pripustiť, že robíme kopu chýb, netrápiť sa nad tým, prijať sa a dokonca s tým vopred počítať. Dobré to pôsobí – jednak sa tak skoro neznechutíme a tiež nás to vie uviesť do reálu, ak by nám náhodou napadlo začať s nezriadenými oslavami samých seba...

Marek Šmid, rektor
Trnavskej univerzity v Trnave

OBSAH

Pohľadom rektora	2
Na pulze univerzity	3 - 5
Čo nás teší	6 - 8
Profily osobností.....	9 - 10
Keď prehovorí archív	11
Čas na interview	12 - 13
Zo života fakúlt	14 - 23
Študentská panoráma.....	24 - 25
Mobility	26
Blogujeme	27
Naši absolventi	28 - 29
Identita.....	30 - 31

UNIVERSITAS TYRNAVENSIS časopis Trnavskej univerzity v Trnave

* Časopis je zaregistrovaný na Ministerstve kultúry SR pod číslom EV 4665/12

* ISSN 1338-9025

* Vydáva Trnavská univerzita v Trnave, Hornopotočná 23, 918 43 Trnava, tel.: 033/5939111

* e-mail: <http://www.truni.sk/>

* e-mail časopisu: casopis.TU@truni.sk

* Predseda redakčnej rady a zodpovedný redaktor: prof. RNDr. Ladislav Csontos, SJ, PhD.

Členovia: Mgr. Erika Juríková, PhD. Mgr. Miroslav Haľák, PaedDr. Ľubomír Rendár, PhD., Michaela Ďuratná, prof. MUDr. Bohumil Chmelík, PhD., Marek Psota, JUDr. Miroslava Vráblová, PhD., Mgr. Martin Császár, ThDr. Cyril Šesták SJ, PhD., Mgr. Martin Csontos, PhD. Zuzana Martinkovičová, P. Branislav Beniač, SJ.

* Jazyková úprava: PhDr. Jozef Molitor, Grafická úprava: Oľga Svetlíková

* Tlač: TYPI UNIVERSITATIS TYRNAVENSIS, vydavateľstvo TU, spoločné pracovisko Trnavskej univerzity a VEDY, vydavateľstva SAV.

Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu, príp. skrátenie príspevkov.

Trnavská univerzita uzatvorila zmluvy o spolupráci

Rektor Trnavskej univerzity v Trnave, prof. doc. JUDr. Marek Šmid, PhD., a rektor Pontificia Università San Tommaso d'Aquino in ROMA „Angelicum“, prof. ICDr. Miroslav Konštant Adam, O. P. podpísali dňa 26. 10. 2012 memorandum o porozumení. Predmetom memoranda je najmä spolupráca za účelom jednostranných alebo dvojstranných študijných programov, študentské výmenné kurzy, výskum a spoločná účasť na medzinárodných projektoch.

Rektor Trnavskej univerzity v Trnave (TU), prof. doc. JUDr. Marek Šmid, PhD., a rektor Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU), prof. Tadeusz Zasepa, PhD. podpísali dňa 7. 11. 2012 počas zasadnutia Vedeckej rady KU Memorandum o spolupráci na obdobie rokov 2012 – 2017. Predmetom memoranda je predovšetkým rozvoj pedagogických, vedeckých a kultúrnych vzťahov medzi Trnavskou univerzitou a Katolíckou univerzitou.

„Teší nás, že na Slovensku máme v Trnavskej univerzite vzácného spojencu v obhajovaní kresťanských princípov a v ochrane morálnych a duchovných hodnôt,“ podotkol rektor KU. Rektor

TU, prof. Šmid, zároveň pri tejto príležitosti odovzdal rektorovi KU pamätnú plaketu k 20. výročiu obnovenia Trnavskej univerzity v Trnave.

Prijatie profesora z Univerzity v Scrantone (USA)

Rektor TU, prof. doc. JUDr. Marek Šmid, PhD., a prorektor TU, prof. PhDr. Milan Katuninec, PhD., prijali dňa 16. 10. 2012 zahraničného hosťa – prof. Daniela J. Westa, PH.D., vedúceho Katedry zdravotníckeho manažmentu a ľudských zdrojov na Univerzite v Scrantone, PA v USA, v sprievode doc. MUDr. Viery Rusnákovéj, CSc., prodekanke FZ a SP TU. Prof. West v úvode stretnutia pozval rektora TU na Univerzitu do Scrantonu, kde dostal ponuku prednášať ako expert na problematiku právneho vzťahu cirkvi a štátu. Zároveň prof. West pripomenul hodnoty a princípy jezuitského vzdelávania, ktoré sa uplatňujú na jeho Alma mater a na ktorých bola založená aj tradícia pôvodnej Trnavskej univerzity. V diskusii sa zaoberali možnosťami rozšírenia spolupráce, výmeny pedagógov (formou Affiliated faculties), prípravou spoločných edukačných programov, včítane spoločných edukačných stupňov (Joint Degrees). Počas svojej návštevy prof. West prednášal na konferencii „GLOBAL ISSUES FACING HUMANITY WITHIN HEALTH AND SOCIAL WELL BEING“, ktorú organizovala Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce TU. (Bližšie o konferencii na s.17.)

Trnavská univerzita členom Dunajského vedomostného klastra

Trnavská univerzita v Trnave sa po schválení Kolégiom rektora stala dňa 23. 10. 2012 riadnym členom Dunajského vedomostného klastra. Zapájanie sa do klastrov má pozitívny vplyv na inovácie a konkurencieschopnosť, vytváranie zručnosti a informácií, rast a dlhodobú dynamiku. Členstvo umožní Trnavskej univerzite zapojiť sa do ďalších medzinárodných projektov.

Prednášky podpredsedu EK a ministra zahraničných vecí SR

V zimnom semestri Trnavská univerzita v Trnave pripravuje celouniverzitné prednášky dvoch významných osobností – JUDr. Maroša Ševčoviča, podpredsedu Európskej komisie (3. 12. 2012) a JUDr. Miroslava Lajčáka, ministra zahraničných vecí Slovenskej republiky (17. 12. 2012)

Stránku pripravila: Mgr. A. Krupová
riaditeľka kancelárie rektora

Významné ocenenie pre prvého rektora obnovenej TU

Konferencia biskupov Slovenska ocenila protagonistov dialógu medzi vedou (rozumom) a vierou. Cenu Fides et ratio za tento rok okrem iných získal prof. RNDr. Anton Hajduk, DrSc., prvý rektor Trnavskej univerzity v Trnave in memoriam. Ocenenie prevzala z rúk predsedu KBS, Mons. Stanislava Zvolenského, a ordinára Rábeka manželka, doc. RNDr. Mária Hajduková, PhD. Podujatie sa konalo v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca v Bratislave za účasti zástupcov akademickkej a univerzitnej obce, biskupov, kňazov, priateľov a blízkej rodiny. Trnavskú univerzitu v Trnave zastupoval jej rektor, prof. doc. JUDr. Marek Šmid, PhD.

Za Mikulášom Blažekom – bývalým prorektorom Trnavskej univerzity

Dňa 10. 9. 2012 zomrel v Bratislave doc. RNDr. Mikuláš Blažek, DrSc., vedec a pedagóg. Teologickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave a prorektor Trnavskej univerzity v Trnave pre informačný systém a edičnú činnosť v rokoch 2000 – 2003.

Narodil sa v Trnave v roku 1932, kde absolvoval aj gymnázium. Vyštudoval fyziku na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Od roku 1961 pôsobil najmä na Fyzikálnom ústave Slovenskej akadémie vied. Prednášal na viacerých domácich i zahraničných pracoviskách, a to aj počas svojich krátkodobých a dlhodobých pobytov v zahraničí. Profesionálne sa venoval najmä riešeniu aktuálnych dynamických a štatistických problémov fyziky vysokých energií. Bol členom Komisie pre častice a polia, pôsobiacej v rámci Medzinárodnej únie pre čistú a aplikovanú fyziku (IUPAP). V neskoršom období svojej vedeckej činnosti sa zaujímal aj o kozmologické problémy a ich filozofické a teologické implikácie. Bol jedným z aktívnych členov rozvoja interdisciplinárneho dialógu medzi vedou a náboženstvom na Slovensku.

Vedenie a akademická obec vyjadrila úprimnú sústrasť jeho rodine a blízkym.

Nech Pán oslávi jeho dušu.

Univerzitné pastoračné centrum sv. Stanislava Kostku v Trnave

Diskotéky, puby, kaviarne, ale aj fitness centrá a knižnice. To sú miesta, kde zvyknú študenti realizovať svoje mimoškolské aktivity a tráviť voľný čas. O takýchto typoch miest vedia mnohí. Nie všetci študenti v Trnave však vedia aj o inom, nielen nášmu telu, ale aj duchu

prospešnom mieste, kde sa dá tráviť voľný čas. Milí kolegovia a priatelia, dovoľujem si prostredníctvom týchto pár riadkov predstaviť vám Univerzitné pastoračné centrum

sv. Stanislava Kostku v Trnave (alebovskratke – UPeCe). Toto naše UPeCe funguje pod záštitou Trnavskej univerzity v Trnave už druhé desaťročie.

Na poste správcu UPeCe sa počas jeho fungovania vystriedalo viacero stálic z radu jezuitov. V súčasnosti ako kaplán a správca UPeCe pôsobí jezuita Branislav Beniač. UPeCe združuje (nielen) študentov, ale aj absolventov, a to všetkých vysokých škôl pôsobiacich v Trnave (TU, UCM a MTF STU). Títo mladí sa zúčastňujú na rôznych aktivitách a podujatiach, no v najväčšom počte sa stretávame na svätých omšiach v Jezuitskom kostole, a to každú stredu a nedeľu o 19.30 h. Tie sú sprevádzané spevom nášho zboru.

Po sv. omšiach v stredu sa schádzame i na malom agape. Niekedy k nám zavíta i hosť, ktorý má prednášku, za ktorou väčšinou nasleduje i krátka diskusia. Okrem spomínaných býva sv. omša i vo štvrtok o 11.30 na Hornopotočnej ulici, v UPeCe a príležitostne aj English mass – sv. omša v anglickom jazyku. Schádzame sa však nielen na svätých omšiach, ale aj na týždenne sa opakujúcich aktivitách, ktorými sú napríklad „stretká“ a krúžky rôzneho zamerania. Ďalej majú UPeCečari možnosť zúčastniť sa nielen na výletoch a túrach, kde môžu potešiť svoje „fyzické“, ale aj na duchovných cvičeniach a obnovách, na ktorých majú možnosť pookriať i duchovne. Z obľúbených podujatí stoja za zmienku aj Večer talentov, UPeCe ples, Katarínkovica či nedávna Kostkovica – oslava na počesť sviatku nášho patróna, sv. Stanislava Kostku, ktorého idea „Som stvorený pre vyššie veci“, preniká činnosťou a pôsobením UPeCečka. Jeho cieľom je vnášanie duchovnej kultúry do života akademickkej obce na základe ohlasovania Božieho slova a formovanie živého spoločenstva veriacich. K tomu prispieva aj „služba ucha“, ktorú ponúka Páter Beniač. Ide o duchovné sprevádzanie, spoveď a pod. Duchovne pookriať môžete aj počas adorácií hodinu pred sv. omšou každú stredu.

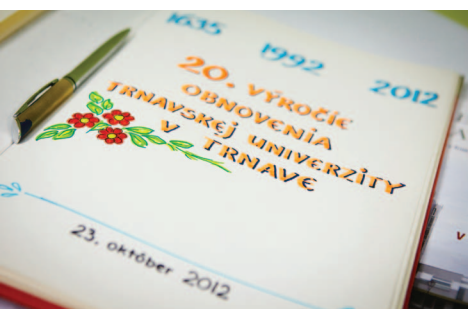
nadchádzajúcich udalostí dávame do pozornosti rorátne sv. omše, ktoré budú bývať počas adventu, každý štvrtok o 6.00 h. Výlet do Ríma na stretnutie v duchu Taizé, ktorý sa bude konať na prelome rokov, je tiež jednou z výnimočných akcií.

Ponuka aktivít UPeCe je naozaj bohatá. Stačí si len vybrať. Viac informácií nájdete na našej webstránke www.ucepe.sk. Tešíme sa na vašu návštevu.

Zuzana Petrušková, koordinátorka pre UPeCe
Katedra sociálnej práce FZaSP. Foto: Ľuboš Drozd

Trnavská univerzita oslavovala

Dňa 23. októbra 2012 prežívala Trnavská univerzita v Trnave svoj slávnostný deň – pripomínala si 20. výročie obnovenia svojej činnosti. Krátko popoludní sa konala v Katedrálnom chráme sv. Jána Krstiteľa v Trnave svätá omša spojená s Veni Sancte, ktorej predsedal pán biskup Ján Orosch, apoštolský administrátor. Veľkému počtu prítomných sa v homílii prihovoril vzácny hosť z Vatikánu, Mons. Cyril Vasil', člen Spoločnosti Ježišovej, sekretár kongregácie Svätej stolice pre východné cirkvi. Objasnil zmysel liturgie Veni Sancte, pričom dal do pozornosti vysvetlenia najväčšieho Slovana 20. storočia, blahoslaveného Jána Pavla II., poukázal na spoluzodpovednosť všetkých pokrstených na pravde a potrebu zakladania si na tom, čo je stabilné a trváce – na pravej kultúre!

Program osláv pokračoval v Dome kultúry v Trnave slávnostným galaprogrmom, ktorého nosnou témou, ako vo svojich úvodných slovách povedal rektor univerzity, sú ľudia a hodnoty, ktorých sú nositeľmi. Preto bolo významnou časťou programu odovzdanie pamätných medailí pri príležitosti 20. výročia obnovenia Trnavskej univerzity.

Ďalšie časti programu boli zamerané na rozhovory s pamätníkmi obnovenia univerzity a vtedajšími i súčasnými podporovateľmi. Hostami v kresle v prvom bloku boli doc. Michal Slivka, prvý predseda akademického senátu TU, prof. Jozef Šimončíč, priamy účastník pri základoch obnovenia, Ing. Sabína Habalová, prvá vedúca pedagogického oddelenia a RNDr. Mária Hajduková, dcéra prvého rektora obnovenej Trnavskej univerzity. V druhom bloku rozprávali o svojich zážitkoch, ale aj o súčasnosti a perspektívach Ing. Imrich Borbély, primátor mesta Trnava v čase obnovenia univerzity,

Ing. Štefan Bošnják, primátor mesta a podporovateľ počas svojho dlhoročného funkčného obdobia, Ing. Vladimír Butko, súčasný primátor mesta a Ing. Tibor Mikuš, predseda trnavského samosprávneho kraja. Vo videozáznamoch sa prihovorili predchádzajúci rektori, prorektori, súčasní dekaní a absolventi.

V závere programu vystúpili so svojimi gratuláciami vzácní hostia Ing. Ján Figel' – podpredseda národnej rady Slovenskej republiky, Ing. Štefan Chudoba – štátny tajomník ministerstva školstva Slovenskej republiky, prof. Libor Vozár – prezident Slovenskej rektorskej konferencie a doc. Jozef Matúš – rektor Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave. Rektor univerzity im s vďakou odovzdal pamätné medaily za podporu, spoluprácu a priazeň.

Galaprogram moderoval Štefan Bučko, ďalšími účinkujúcimi boli Peter Horváth, Adriana Bartošová a kapela Kamila Mikulčíka.

Po galaprograme sa pozvaní hostia zúčastnili na slávnostnej kolaudácii zrekonštruovaného obvodového plášťa a fasády budovy rektorátu a Filozofickej fakulty TU. Podujatia boli venované študentom, pedagógom, zamestnancom, absolventom a priaznivcom Trnavskej univerzity, zúčastnilo sa na nich viac ako 600 hostí a tešili sa značnému záujmu novinárov.

Ďakujeme Vám všetkým za účasť a vytvorenie príjemnej atmosféry.

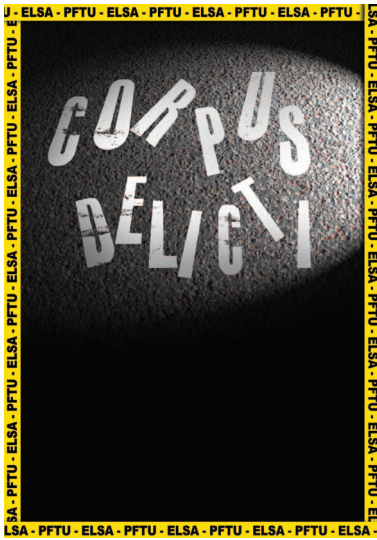
Mgr. Adriana Krupová

Knižné novinky z frankfurtského knižného veľtrhu, jedného z najväčších v Európe, prilákali študentov, pedagógov a všetkých milovníkov dobrej literatúry do študovne univerzitnej knižnice, kde sa v dňoch 14. – 15. novembra konala výstava Svet odbornej literatúry a Trnavská univerzita, ktorú už tradične zorganizovala Univerzitná knižnica Trnavskej univerzity v spolupráci s kníhkupectvom Malé centrum. Návštevníci si mohli prezrieť, kúpiť a objednať knihy z ponuky vyše 700 titulov odbornej literatúry z produkcie zahraničných renomovaných vydavateľstiev.

Výstava bola slávnostne otvorená za účasti rektora trnavskej univerzity prof. Mareka Šmida a prorektora trnavskej univerzity prof. Ladislava Csontosu.

PhDr. Zuzana Martinkovičová

Corpus Delicti

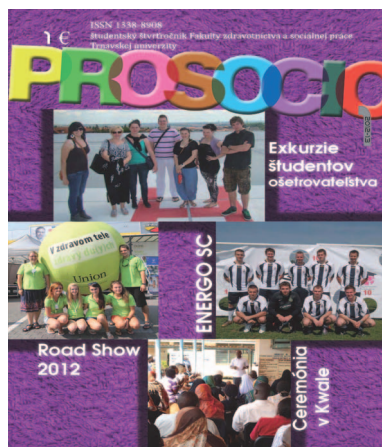
Časopis Corpus Delicti je študentský recenzovaný časopis odborného charakteru, vydávaný pod záštitou ELSA Trnava, pôsobiaci najmä na Právnickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave. Tento projekt si za svoju (2. ročník) stihol získať množstvo sympatizantov nielen z radov študentov,

ale aj pedagógov. Časopis svojou činnosťou ponúka možnosť realizácie, prehĺbenia vedomostí, spolupráce študentov s pedagógmi, ale aj mnoho iného. Mapuje dianie v organizácii ELSA v Trnave a, samozrejme, na materskej fakulte. Prináša tiež zaujímavé rozhovory, ale najmä sa sústreďuje na odbornú publikáciu študentov. Príspevky sú neraz venované zaujímavým témam, v ktorých sa kladie dôraz na stanovisko autora – študenta. Projekt Corpus Delicti riadi Redakčná rada v zložení Kristián Čechmánek, Naďa Kvaková, Martin Császár, Ján Juran a Monika Martišková. Martin Császár, Kristián Čechmánek a Naďa Kvaková sa podieľajú aj na chode celoslovenského časopisu Legal Affairs, ktorý spolupracuje s periodikami Justičná revue a Právny obzor. Legal Affairs sa dokonca stane od začiatku budúceho roka prílohou už spomínaného Právneho obzoru! Viac o Corpus Delicti a Redakčnej rade nájdete na http://tt.elsa.sk/_index.php?page=12.

Mgr. Martin Császár

ProSocio

Časopis ProSocio vychádza na Fakulte zdravotníctva a sociálnej práce od novembra 2009. Jeho zakladateľmi boli vtedajší doktorandi v odbore sociálna práca Matúš Német, Zuzana Kráľová a študenti bakalárskeho stupňa. ProSocio vznikol v snahe zlepšiť komunikáciu medzi vedením fakulty, učiteľmi a študentmi v oboch smeroch. Časopis má ambíciu mapovať študentský život na fakulte, ale aj na univerzite, prinášať informácie a byť prostriedkom

na vzájomné priblíženie sa členov akademickej obce. Hoci časopis sa nerodil ľahko – veď nikto z členov novovzniknutej redakčnej rady neštudoval žurnalistiku a grafickú stránku zabezpečovala taktiež študentka FZaSP – boli jeho zakladatelia odhodlaní presadiť sa a v súčasnosti možno povedať, že sa im to aj podarilo. Finančnú podporu od začiatku poskytuje Nadácia Slovenskej sporiteľne a v súčasnosti nachádza časopis veľkú podporu aj vo vedení fakulty. Časopis vychádza so štvrťročnou periodicitou. Pravidelne prináša rozhovory s významnými osobnosťami fakulty, prezentuje ich vedeckovýskumnú činnosť a prináša informácie z vedných odborov, ktoré sa na fakulte študujú, a mapuje všetky významné vedecké a iné podujatia, ktoré sa na fakulte konajú. Od akad. roka 2011/2012 stojí na čele redakčnej rady Bc. Dominika Luptáková a rada má 12 interných členov. S odstupom času možno povedať, že časopis je v radoch akademickej obce fakulty obľúbený a stáva sa tým, na čo bol primárne určený – fórom na vyjadrenie názorov, šírenie a poskytovanie informácií nielen medzi študentmi, ale aj medzi učiteľmi a zamestnancami fakulty.

*Mgr. Marek Psota
zástupca šéfredaktorky ProSocio*

Projekty TU z európskych štrukturálnych fondov

Trnavská univerzita v Trnave získala doteraz (k 31. 12. 2012) z európskych štrukturálnych fondov 7 projektov, z čoho 4 v rámci operačného programu Vzdelávanie a 3 v rámci operačného programu Výskum a vývoj. Celková výška nenávratného finančného príspevku je 18 282 375,04 eur a výška vlastných zdrojov (päťpercentná spoluúčasť) je 962 230,27 eur. Celková suma oprávnených výdavkov všetkých projektov je 19 244 605,31 eur.

V roku 2012 sa podarilo Trnavskej univerzite získať projekt s názvom Skvalitnenie a dobudovanie infraštruktúry Trnavskej univerzity v rámci výzvy 5.1 Budovanie infraštruktúry vysokých škôl a modernizácia ich vnútorného vybavenia za účelom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu. Celková doba riešenia projektu je 30 mesiacov, riešenie projektu začalo od 1. 11. 2012. Projekt je rozdelený do dvoch hlavných aktivít: Aktivita 1.1 je zameraná na rekonštrukciu budovy Filozofickej fakulty TU (rekonštrukcia vstupných priestorov, úprava interiéru – rekonštrukcia sociálnych zariadení, výmena podláh, vnútorných dverí, vybavenia seminárnych a prednáškových miestností, stavebné úpravy súvisiace z vybudovaním konzultačných zón a zabezpečením požiarnej bezpečnosti); Aktivita 2.1 je zameraná na dostavbu študentského domova na Rybníkovej ulici (stavebné práce a vonkajšie úpravy okolia).

Prezentácia publikácií

Nový zrekonštruovaný priestor budovy Trnavskej univerzity – átrium sa stal 8. novembra popoludní pôsobivým miestom konania slávnostnej prezentácie troch publikácií, týkajúcich sa Trnavskej univerzity z rôznych uhlov pohľadu a vydaných práve pri príležitosti 20. výročia jej obnovenia.

Návštevníci podujatia sa mohli zoznámiť s druhým doplneným vydaním knihy autora Alojza Zelligera *Pantheon Tyrnaviense*, ktorého editormi sú Peter Blaho a Alžbeta Hološová. Alžbeta Hološová je aj zostavovateľkou monografie *Trnavská univerzita vo svetle dejín a jej nemeckej verzie Tyrnauer Universität im Licht der Geschichte*. Autormi tretej prezentovanej publikácie *Insígnie a akademické obrady Trnavskej univerzity* sú Marián Manák a Adriana Krupová.

S príhovormi vystúpili rektor univerzity Marek Šmid a prorektor univerzity Ladislav Csontos. Publikácie predstúpili šéfredaktor vydavateľstva *Typi Universitatis Tyrnaviensis* Jozef Molitor a riaditeľka Ústavu dejín Trnavskej univerzity Alžbeta Hološová. Rovnakú pozornosť ako prezentovaným publikáciám venovali prítomní účastníci aj autorom, editorom a zostavovateľom, ktorí sa okrem iného vyznali zo svo-

jej lásky ku knihám, rodnému kraju, k svojmu vzťahu k móde či naplneniu detského sna.

O príjemné hudobné osvieženie sa postarala študentka gymnázia Kristína Kráľovičová hrou na saxofón.

Podujatie organizačne pripravili Univerzitná knižnica Trnavskej univerzity, Kancelária rektora Trnavskej univerzity, Vydavateľstvo *Typi Universitatis Tyrnaviensis* a Ústav dejín Trnavskej univerzity ako príspevok k Týždňu vedy a techniky na Slovensku.

PhDr. Zuzana Martinkovičová

Skvelá správa prišla až z ďalekého východu!

Na piatych Majstrovstvách sveta v tradičnom wushu (The 5th World traditional wushu championship), ktoré sa konali pod hlavičkou IWUF a Čínskej asociácie wushu v dňoch 5.–10.11. 2012 v čínskom Huangshane, sa podarilo absolventovi Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave, Mgr. Martinovi Császárovi, vybojovať bronzovú medailu! Pri premiérovej účasti sa Slovákom podarilo ukoristiť dokopy 6 medailí (0-1-5)! Bronzový Martin Császár tak zaknihoval jednu z historicky prvých medailí zo svetového šampionátu v čínskom bojovom športe wushu pre Slovenskú republiku. Toto skvelé umiestnenie sa mu podarilo ukoristiť v ka-

tegórii cvičenie foriem so zbraňou nandao (tradičná obojručná krátká šabľa), a to za účasti svetovej špičky v tomto športe. Celkovo sa zúčastnilo na súťaži 55 krajín, 245 tímov a viac ako 2800 súťažiacich.

Náš reprezentant ukázal, že viaceré úspechy z predchádzajúceho obdobia, ako napr. bronz z ME 2011 v Talline, neboli náhodné. Bodovali nielen najmladší účastníci výpravy, ale aj skúsení pretekári, čím dokázali ostatným, že so Slovenskom treba rátať aj na takom podujatí, ako sú Majstrovstvá sveta. Slovenská 10-členná výprava si tak z Číny odnáša pekné zážitky, historické medaile a chuť do ďalšej práce. Viac sa dočítate napr. na <http://vas.cas.sk/clanok/7012/cina-len-cumela-co-mame-za-bojovnikov-doma-je-6-medaili-a-slubna-buducnost.html>.

Mgr. Martin Császár

Športové dni Trnavskej univerzity 2012 – 9. ročník

Športové dni Trnavskej univerzity začali písať svoju históriu v roku 2004 a odvtedy sa stali tradičným športovým podujatím, ktoré sa koná pod záštitou rektora univerzity. Pravidelne na konci novembra súťažia najlepší športovci univerzity v stolnom tenise, vo futbale

a v basketbale. Športové zápomenia majú vysokú športovú úroveň, pretože ide o veľa – súťaží sa o putovné poháre rektora TU a tiež o tituly majstrov univerzity. V historickej bilancii v počte získaných medailí a olympijských bodov za umiestnenie svojich športovcov zatiaľ dominuje Pedagogická fakulta TU. Je to zásluhou toho, že študenti a zamestnanci tejto fakulty pravidelne

súťažia vo všetkých športoch a vo fakultnej vitríne už majú 3 poháre za víťazstvá v basketbale, 2 poháre za víťazstvá vo futbale a ďalšie štyri tituly majstra univerzity v stolnom tenise.

V roku osláv 20.výročia obnovenia činnosti Trnavskej univerzity sa uskutočnil už 9. ročník Športových dní. Súťaže v stolnom tenise o titul majstra a majsterky univerzity sa uskutočnili 20.11.2011 v telocvični Základnej školy na Spartakovej ul.č.5. V tomto športe v minu-

lych ročníkoch dosahovali úspechy aj zamestnanci a pedagógovia, no čoraz výraznejšie sa presadzujú študenti. V tomto roku sa majstrami univerzity v súťaži mužov i žien stali študenti - Jakub Jakubík (Právnická fakulta) a Zuzana Takáčová (Filozofická fakulta) zúročili svoje skúsenosti, prešli turnajmi bez straty jediného setu a zaslúžene zvíťazili. Prvýkrát v histórii sa nepodarilo zabodovať zamestnankyniam a prvý bod v stolnom tenise pre FZSP za 6.miesto získala Veronika Kamená. V súťaži mužov zamestnanci a pedagógovia statočne vzdorovali študentom, keď obsadili 2., 3. a 5.miesto. Celkovo súťažilo 29 stolných tenistov, čo je v porovnaní s poslednými ročníkmi veľmi slušná účasť.

Súťaže v kolektívnych športoch sa uskutočnili 22.11.2012 v mestskej športovej hale. Nakoľko v uplynulých dvoch ročníkoch Športových dní sa znížil záujem o turnaj žien v basketbale, v roku 2012 začal písať svoju históriu turnaj vo volejbale žien. Po niekoľkých rokoch opäť súťažili tímy Teologickej fakulty a zamestnankyne TU.

Futbalovému turnaju, ktorý sa hral na 9.ročníku, možno dať prívlastok medzinárodný. Prvýkrát na ňom hralo družstvo zložené zo zahraničných študentov, ktorí prišli na našu univerzitu v rámci programu ERASMUS. Do finálových súťaží sa aktívne zapojilo 150 súťažiacich športovcov, medzi ktorými boli dvaja prorektori TU.

Futbalovému turnaju, ktorý sa hral na 9.ročníku, možno dať prívlastok medzinárodný. Prvýkrát na ňom hralo družstvo zložené zo zahraničných študentov, ktorí prišli na našu univerzitu v rámci programu ERASMUS.

Do finálových súťaží sa aktívne zapojilo 150 súťažiacich športovcov, medzi ktorými boli dvaja prorektori TU.

Výsledky súťaží:

Stolný tenis ženy	Futbal muži
1. Veronika Takáčová (FF)	1. Filozofická fakulta
2. Mária Málíková (PdF)	2. Fa zdravotníctva a soc. práce
3. Jana Fornerová (PF)	3. Pedagogická fakulta

Stolný tenis muži	Volejbal ženy
1. Jakub Jakubík (PF)	1. Pedagogická fakulta - A
2. Jozef Koricina (CIS)	2. Zamestnankyne TU
3. Ľubomír Rendár (PdF)	3. Teologická fakulta

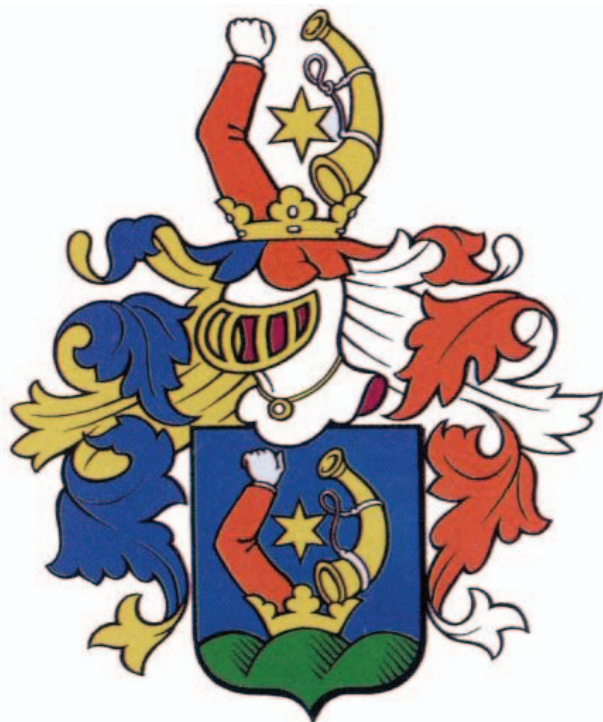
Vítazom srdečne blahozeláme a tešíme sa na jubilejný 10. ročník Športových dní TU 2013 !

*Ing. Jozef Koricina,
Člen organizačného výboru Športových dní TU*

Martin Sentiváni

vedec na čele tlačiarne

Spomedzi rektorov a profesorov historickej Trnavskej univerzity vyniká ako hviezda najväčšej veľkosti vedec, edi-

tor, pedagóg a organizátor vedeckého života Martin Sentiváni (Svätojánsky, Sentiványi; 1633 – 1705). Tento rodák z Liptovského Jána vstúpil do Spoločnosti Ježišovej v roku 1653 v Leobene a odvtedy smerovali jeho kroky za vlastným vzdelaním aj vzdelávaním mládeže do celej Európy. Po absolvovaní novi-ciátu a jednoročnom vyučovaní gramatiky v Trnave pokračoval v štúdiu filozofie na univerzite vo Viedni, v teológii sa vzdelával na Trnavskej univerzite a študentské roky ukončil opäť vo Viedni. Počas pedagogickej kariéry pôsobil ako profesor matematiky v košickom kolégiu, ako vicerektor kolégia a profesor hebrejčiny vo Viedni, v Trnave vyučoval matematiku, filozofiu, kazuistiku a hebrejčinu, ktorú prednášal aj v Štajerskom Hradci. Sentiváni stál na čele viedenského Pázmana a jeden rok prednášal aj v Mníchove. Najväčšiu časť života však strávil na univerzite v Trnave, kde okrem pedagogickej činnosti pôsobil v mnohých univerzitných funkciách a ako dekan stál na čele filozofickej i teologickej fakulty, kde sa venoval biblickým vedám. Počas 22 rokov, v ktorých zastával funkciu prefekta akademickej tlačiarne, sa trnavská knižtlačiarenská dielňa stala moderným a flexibilným vydavateľským strediskom s inovovaným vybavením a umiestnením v novopostavenej bu-

dove kolégia. Ako cisársky cenzor bol autorom novej koncepcie vydávania kníh, ktorá smerovala k vydávaniu literatúry pre všetky spoločenské vrstvy. Redigoval a vydával trnavské kalendáre i vedeckú ročenku *Ephemerides*. Jeho organizátorský talent sa prejavil tak v postavení chrámu v Bielom Kostole, ako i v usporiadaní a skatalogizovaní univerzitnej knižnej zbierky, ktorá obsahovala údaje o 5331 knihách. V rokoch 1691 až 1693 stál ako rektor na čele Trnavskej univerzity. Pôsobivá je aj Sentivániho vedecká činnosť. Je autorom 56 vydaných prác a veľkého množstva kratších textov, ktoré uverejňoval v kalendároch a ročenkách. K jeho najvýznamnejším prácam patrí encyklopedické dielo *Curiosora et selectiora variarum scientiarum miscellanea* (Trnava, 1689 – 1772), ktoré predstavuje súhrn súvekých vedeckých poznatkov najmä z prírodných vied. Minerálnym a termálnym prameňom sa venoval v rozprave *De admirandis virtutibus et proprietatibus lacuum...* (Trnava 1689), v ktorej zosummarizoval dovtedajšie poznatky o vodách a venoval sa aj balneológii hlavne na území dnešného Slovenska. Angažoval sa tiež v astronómii, svoje pozorovania zaznamenával v tabuľkách a názory zverejňoval v ročenkách, odmietal však Kopernikove názory. Zaoberal sa aj fyziológiou oka a svoje zistenia aplikoval v optike. V oblasti historiografie zastával názor o nenadradenosti jediného národa nad ostatnými a v diele *Consulatio saluberrima* (Trnava 1704) prezentoval svoje názory na náboženskú jednotu v Európe, ktorú považoval za prostriedok ukončenia vojen i politických sporov. Obhajoval postavenie Slovákov v Uhorsku aj Slovanov v Európe, bránil ich autochtónnosť na území medzi Karpatmi a Tisou. Vysoko hodnotil misijnú činnosť Cyrila a Metoda na Veľkej Morave a slovenčinu považoval za bohatú reč, zaoberal sa tiež etymológiou pomenovaní. Ako editor pomáhal Srbom i Rusínom pri vydávaní katechizmov (tzv. glagolské katechizmy) a podujal sa aj na prípravu nového vydania uhorského práva. Jeho mnohostranné vedecké i organizátorské dielo možno považovať z hľadiska profilácie univerzity na konci 17. storočia a jej vedeckého smerovania za priekopnícke a jedinečné. Až do konca života sa venoval vedeckej práci a zachoval si jasnú myseľ vzdelanca. Na večnosť odišiel v meste, kde tak dlho pôsobil a pomáhal budovať univerzitu, v Trnave.

Erika Juríková

Literatúra: HOLOŠOVÁ, Alžbeta: *Rektori Trnavskej univerzity 1635 – 1777, 1992 – 2008*. Trnava: Trnavská univerzita 2009, s. 44n.

Slovenský biografický slovník, zv. V. Martin: Matica slovenská 1992, s. 206n.

Miroslav Danaj,

chirurg, pedagóg, básnik

Do početnej skupiny lekárov spisovateľov patrí aj prof. **MUDr. Miroslav Danaj, CSc.**, prednosta Chirurgickej kliniky Fakultnej nemocnice v Trnave, profesor chirurgie na Fakulte zdravotníctva a sociálnej práce.

Už počas štúdia na Lekárskej fakulte v Martine publikoval svoje verše v časopise Mladá tvorba. Po ukončení štúdia v roku 1969 nastúpil na Chirurgické oddelenie trnavskej nemocnice. Na dlhšiu dobu odsunul publikovanie literárnej tvorby do privátnej tajnej skrinky. Svoje aforizmy a múdre myšlienky uvádzal anonymne v literárnych periodikách, v ostatných rokoch predstavil svoju tvorbu knižne. Zbierku úsmevných aforizmov nazval **Niečim ťa možno liečim** (Matica slovenská, Martin 2008), tri cykly charakteristickej lyrickej poézie predstavil v zbierke **Roztratená nahota** (MS, 2009). Ďalšiu časť aforizmov, sentencií a myšlienok zhrnul pod názvom **OnaQejšia káva** (MS, 2010). Krátke autobiografické črty, zážitky a literárne miniatúry predstavujúce čitateľom rad ľudských osudov nájdeme v knižke **V pohode, dá sa, – krátke príbehy z dlhej cesty** (MS, 2011).

V zbierke **Smiem si prisadnúť? Aforizmy-sentencie šiestich zmyslov** (MS, 2012) Miroslav Danaj preukázal majstrovské využitie literárnej skratky pri čerpaní múdrosti zo životných skúseností lekára chirurga. Vyberám a predstavujem niektoré.

prof. MUDr. Bohumil Chmelík, PhD.

Celý život si strážime tajomstvá, o ktoré nikto nestojí.

Učiť niekoho znamená myslieť aj na seba.

Zabitý čas nevzkriesiš.

Na rozdiel od slnka býva zatmenie mozgu trvalé.

Človek by rád dokázal viac, keby pre to nemusel nič urobiť.

Knihy nezomierajú - môžu sa len mŕtve narodiť.

Žiadnej knihe nemožno uprieť snahu autora v úvode nás

presvedčiť o tom, aká je zrozumiteľná. Tam sa aj naše chápanie jej obsahu končí.

Čím „okrajovejší“ predmet, tým dôležitejší pedagóg.

Zbytočnú vec nestratíš.

Nové topánky v obchode netlačia - až doma.

Aj opora potrebuje oporu.

Dobrého pedagóga poznať podľa očí študentov.

Pravda sa v hmle nestratí - len ju nevieme nájsť.

Honosné komplexy budov univerzít, postavené v chudobnom

stredoveku, nemáme v modernej dobe za čo opraviť.

Pedagóg najlepšie vysvetľuje tú látku, s ktorou mal ako študent najväčšie

problémy.

Aj krotká laň je len divá zver.

Insígnie rektora Trnavskej univerzity a jej fakúlt v 17. a 18. storočí

1

Založenie Trnavskej univerzity a jej práva potvrdzuje zakladacia listina z roku 1635. Žezlá symbolizovali práva a výsady, ktoré mali univerzity a prezentovali ich navonok. Žezlo (obr. 1) rektora pôvodnej Trnavskej univerzity daroval univerzite Peter Pázmaň, v súčasnosti sa nachádza v Maďarskom národnom múzeu v Budapešti (ďalej len „MNM“). Autorom tejto umeleckej zlatníckej práce je Johannes (Hans) Lencker. Žezlo vyrobené okolo roku 1630 v Augsburgu je odliate zo striebra, má dĺžku 175 cm, váži 30 funtov (16,80 kg). Na vrchole žezla je socha stojacej Madony s Dieťaťom Ježišom umiestnená v glorioli pripomínajúcej slnečné lúče, v ktorých je umiestnených deväť farebných drahokamov. Podstavec sochy podopierajú pštrosie perá symbolizujúce erb zakladateľa. Najširšia časť žezla dosahuje priemer 26 cm. Na rektorské žezlo skladali prísahu pri uvedení do úradu nielen rektori, ale každoročne obnovovali svoj sľub aj profesori a pri ukončení štúdií absolventi.

2

Zakladateľovi univerzity sa pripisuje aj žezlo (obr. 2) darované filozofickej fakulte v roku založenia univerzity. Vrchol strieborného žezla uzatvára socha sv. Františka Xaverského so zlatou gloriolou zdobenou deviatimi drahokamami. Aj táto pamiatka sa dnes nachádza v MNM v Budapešti.

3

Žezlo (obr. 3) teologickej fakulty daroval Peter Pázmaň, ale v čase otvorenia univerzity ešte nebolo hotové, ako to potvrdzujú aj dobové zápisy. Na vrchole žezla stála socha sv. Ignáca, ale od roku 1785 po reštauračných prácach je namiesto nej socha Najsvätejšieho Spasiteľa. Žezlo je zo striebra a ozdobujú ho pštrosie perá opäť symbolizujúce znak zakladateľa univerzity. Žezlo je dnes vo vlastníctve Teologickej fakulty Katolíckej univerzity Petra Pázmaňa v Budapešti.

Právnická fakulta založená v roku 1667 na svojom žezle (obr. 4) dala miesto soche sv. Ivana (Ivo Hélorý 1253 – 1303 z Kermartinu, Francúzsko) obľúbenému patrónovi právnikov už od čias stredoveku. Strieborné žezlo pochádza z roku 1692. Na guľatom podstavci sochy sú tri pozlátené medaile. Na prvej je obraz Márie s nápisom „Patrona Hungarie Mater Universit. Tyrnav.“ (Patrónka Uhorska, Matka Trnavskej univerzity). Obraz druhej medaily znázorňuje biskupský erb s kruhopisom „Georgius Lippay Archiepiscopus Strigoniensis“ (Juraj Lippai ostrihom-ský arcibiskup). Na treťom obraze medaily je postava v biskupskom ornáte, po jeho pravici je nápis „Adalbertus“ a kruhopis „Insignia Capituli Strigoniensis“ (Vojtech. Symboly Ostrihomskej kapituly.) Štyri levy podopierajú štyri stĺpy, ktoré držia podstavec sochy. Žezlo je súčasťou zbierok MNM v Budapešti.

4

5

Lekárska fakulta Trnavskej univerzity mala od roku 1772 svoje vlastné žezlo a po prenesení do Budína ho používala do roku 1949, keď bolo z politických dôvodov umiestnené v múzeu dejín medicíny. V roku 1996 sa žezlo (obr. 5) opäť vrátilo na univerzitu. Pozlátené strieborné žezlo fakulty v porovnaní s rektorským pôsobí nadľahčene, jeho dĺžka je 140 cm a hmotnosť 3 kg. Tyč žezla sa skladá z troch častí, na jeho vrchole je umiestnená 7,5 cm socha svätého Lukáša, ktorý drží v pravej ruke knihu a ľavú ruku má položenú na hlave býka. Socha je umiestnená na troch radoch nad sebou umiestnených šesticich štylizovaných zahnutých zlatých listoch. Na žrdi sú vyryté postavy aj dvoch patrónov medicíny – svätých Kozmu a Damiána. Trnavská univerzita si zvolila za svoju patrónku Pannu Máriu a umiestnila ju na insígniách, pečati, vlajke. 8. december – sviatok Nepoškvrneného počatia sa stal príležitosťou prejaviť jej úctu v podobe každoročných celouniverzitných osláv. Nabudúce sa oboznámime s ďalšími symbolmi predchodkyne našej univerzity.

PhDr. Alžbeta Hološová, Ústav dejín TU v Trnave

O význame a zanedbávaní klasického vzdelania

Rozhovor s prof. PhDr. Danielom Škovierom, PhD., klasickým filológom a neolatinistom, zakladateľom Katedry klasických jazykov (1992) na Trnavskej univerzite, držiteľom ocenenia Fra Angelica, prekladateľskej ceny Jána Hollého a mnohých iných významných ocenení

Pán profesor, čo vás priviedlo k štúdiu latinčiny a gréčtiny a aký vplyv mala na vaše vedecké smerovanie práve grécko-katolícka orientácia k východnej, teda byzantskej teológii?

Krátko povedané, k štúdiu latinčiny a gréčtiny ma priviedla vlastne iba

možnosť študovať na univerzite. Na vysvetlenie musím povedať, že z pohľadu spoločnosti smerujúcej do komunizmu bolo nevhodné už to, že som bol prijatý na strednú školu. Podľa vtedajšej terminológie som bol synom triedneho nepriateľa, exponenta svetovej reakcie. Môj otec bol totiž kňazom mimo zákona stojacej, teda de jure zlikvidovanej gréckokatolíckej cirkvi. Nebol teda nijaký div, že na jar r. 1960 rozhodla stranícka organizácia, že spoločnosti budem osožný jedine ako učeň ostravsko-karvinských baní.

Aký význam zohrávala výučba klasických jazykov počas vašich študijných rokov na strednej a vysokej škole?

Úniková cesta viedla na Slovensko, do Popradu, kde žil otcov najmladší brat. Po absolvovaní nepovinnnej 9. triedy som sa dostal na strednú ekonomickú školu. Ekonomické predmety som si veľmi nezamíľoval, zato jazyky áno. Samozrejme, latinčina medzi nimi nebola. Záujem o dejiny francúzštiny a latinský liturgický jazyk môžem označiť za zložky onoho kvasu, ktorý vtedy zohrával rozhodujúcu úlohu. Byť prijatý na filozofickú fakultu však bola méta takmer nedosiahnuteľná. Nebyť politického uvoľnenia v polovici šesťdesiatych rokov a šľachetnosti môjho triedneho učiteľa Juraja Súletého, ostala by nedosiahnutá.

Kto z pedagógov, respektíve iných osobností sa vám stal formujúcou autoritou a najviac Vás inšpiroval k vedeckej a akademickej činnosti?

Nezabudnuteľné bolo už prvé stretnutie s bratislavskou fakultou – bolo to 21. júna 1965 – v pracovni prof. Miloslava Okála. Tesne pred prijímacími skúškami totiž súhlasili nadriadené orgány, že sa smie otvoriť aj kombinácia latinčina – francúzština, a tak tí, ktorí mali záujem, mohli absolvovať ústnu skúšku aj z latinčiny. Trúfol som si na toto riziko, hoci vo vete „Populi nostri horti sunt altae“, ktorú som preložil, mi akosi nesedeli populi ako femininum. Keďže som si uvedomoval svoje kadrové handicap, prijatie na filozofickú fakultu, na latinčinu-francúzštinu, ma veľmi prekvapilo. V Bratislave a na fakulte som mohol slobodne dýchať. Mal som výborných kolegov a dodnes si vážim podiel všetkých učiteľov na mojom formovaní. Pravda, prof. Okál žiaril medzi nimi na prvom mieste.

Ktorý z vašich doterajších prekladov bol čo do jazyka a prejavu najkomplikovanejší a vyžadoval si najviac času?

Časovo najnáročnejší bol iste preklad Plutarchových súbežných životopisov. Ide o základné dielo svetovej literatúry, a tak ma trochu mrzí, že do našej kultúry vstúpilo tak nebadane, takmer nepozvané. Ako odborné náročnejší vnímam preklad Ciceronovho spisu O rečníkovi. Sú tam aj kapitoly o humore a to bol skutočný prekladateľský oriešok. Pravda, spoločensky najvyššie hodnotený bol preklad historika Ammiana Marcellina, za ktorý som získal roku 1988 Cenu Jána Hollého.

Po vašom preklade „Listov“ Bazila Veľkého, nemali ste chuť pracovať ďalej na dielach východných cirkevných otcov?

Prvá verzia prekladu Listov sv. Bazila Veľkého vznikla na objednávku. Rehoľné sestry baziliánky vysídlené do Svitáv, aby sa tam starali o mentálne postihnuté ženy, si želali Bazilov jubilejný rok 1977 osláviť lektúrou jeho listov. Získali ich kritické vydanie v gréčtine, ale potrebovali prekladateľa. Cez dr. Jána Murína, vynikajúceho grécko-katolíckeho kňaza, ktorý bol v hlbokej nemilosti režimu, sa obrátili na mňa a ja som sa pustil do diela, ktoré potom revidované a doplnené o ďalšie dva Bazilove spisy vyšlo v

dvoch zväzkoch na prelome 20. a 21. storočia. Chuť pracovať na cirkevných otcoch mi síce nechýbala, ale podarilo sa mi iba to, že som pre túto oblasť získal iných. Teší ma, že pred pár dňami vydala moja žiačka Erika Brodňanská knihu o Bazilovom súbežcovi Gregorovi z Nazianzu. Na intenzívnejšiu prácu v tejto oblasti však potrebujeme väčší spoločenský záujem a lepšiu organizáciu.

V Nemecku počuť z úst viacerých profesorov ľútosť nad znížením počtu, či úplným zánikom formátu humanitných alebo klasických gymnázií, ktorých dôležitou súčasťou bol práve dôraz na klasické jazyky a zoznámenie študentov s vybranými predmetmi so septem artes liberales. Potrebuje podľa vás 21. storočie vychovávať študentov v rétorike či dialektike?

Každé storočie – a naše 21. nie je výnimkou – potrebuje aj humanitné vzdelanie. Čím väčší je tlak pragmatických disciplín, tým je potreba humanizácie človeka naliehavejšia. Je pekné, že vieme napr. vyrátať teplotu v epicentre jadrového výbuchu, ale nemá ešte väčší význam schopnosť tvoriť umelecké diela a vnímať ich krásu, zapájať rozum do úvah nad svetom a miestom človeka v ňom? Myslieť si, že raz pre vždy to vyriešili minulé generácie bádateľov, je nebezpečný blud.

Ste jedným z prvých profesorov, ktorí prišli učiť na obnovenú Trnavskú univerzitu. Môžete po dvadsiatich rokoch zhodnotiť, či splnila očakávania a naplnila svoju profiláciu medzi slovenskými vysokými školami? K čomu z prvých mesiacov sa viažu Vaše spomienky najintenzívnejšie? Je niečo, čo v počiatkoch na univerzite bolo a teraz už chýba?

V čase svojho príchodu na Trnavskú univerzitu som po rokoch opäť smel pôsobiť na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského. Pozvanie Michala Slivku a jeho argumenty v prospech idey katolíckej univerzity ma však nenechali ľahostajným. Trnavská univerzita sa musela od začiatku boriť s veľkými prekážkami a zvládla to úctyhodným spôsobom. Vtedajšie zakladateľské nadšenie a medzilidské vzťahy sú tými faktormi, ktoré zo vzťahu, pôvodne zamýšľaného ako krátkodobo-dočasný, vytvorili nečakane pevnú väzbu. V tomto zmysle teda univerzita moje očakávanie viac ako naplnila. V kolektíve katedry klasických jazykov sa cítim ako v rodinnom prostredí. Iste nemenej dôležitá je otázka, ako som ja naplnil očakávania Trnavskej univerzity. S uspokojením konštatujem, že naša trnavská katedra, za ktorú som oprávnený hovoriť, nie je čírou kópiou bratislavskej, ale je presne profilovaná. Osem zväzkov periodika Sambucus s troma supplementami či Scrinium latino-slovacum výrečne ukazuje, že prednostná orientácia na výskum našej novolatinskej literatúry prináša pozoruhodné plody a že trnavské pracovisko je jedným

z tých, ktoré vnášajú do komunity latinistov a grécistov na Slovensku ducha pokojnej spolupráce. Bol by som rád, keby sa tieto hodnoty nielen udržiavali, ale priamo pestovali aj vo vzťahoch medzi pracoviskami a pracovníkmi Trnavskej univerzity. Skúsenosť ukazuje, že opúšťať pôvodné ideály sa neopláca.

Aké následky pre spoločnosť nesie absencia takéhoto typu škôl a je možné podľa vás skĺbiť tendencie informačno-technologických smerov so znalosťami gréckej filozofie a drámy, či rímskej poézie?

Odpovedať na túto otázku typu „byť či nebyť“ zrejme nie som celkom povolaný. O tom, že moderné technológie uľahčujú aj našu prácu, niet pochyb. Ich tvorcom som za to vďačný. Neverím však, že práve ony môžu spasiť svet. Od jedného zo siedmich gréckych mudrcov pochádza výrok méden agan, ničoho priveľa, ktorý platí dodnes. Rýchlosť, s ktorou sa technológie vyvíjajú, mi pripadá závrtná, ľudsky ťažko zvládnuteľná. Tu vidím najväčšiu hrozbu. Zastaviť sa, oddychovať a rozmyšľať nie je nijaký luxus, ale nutnosť. Rýchlosť je dnes na diaľniciach obmedzená nie vzhľadom na výkonnosť motora, ale na hranice ľudských možností.

Môžete zhodnotiť ako sa za posledné obdobie vyvíjala pozícia klasických jazykov a ich významu na Univerzitách a najmä filozofických fakultách?

Pár slovami, prekvapujúco dobre. Žiada sa však ich revalvácia aj na strednej škole. Nemyslím celoplošne, ale aspoň pre tú časť populácie, ktorá nie je uchvátená technickými náukami. Kultúrnu kontinuitu a identitu nemožno podceňovať. Klasickí filológovia určite nie sú povolaní asistovať pri dnes bohužiaľ tak hazardne provokovanej kultúrnej samovražde Európy.

Na záver ak by ste mali možnosť neobmedzeného výberu a podpory pri práci, ktoré dielo klasickej literatúry by bolo pre Vás splnením si sna, ak to tak môžeme nazvať, klasického filológa?

Ak pomyslím na grécku literatúru, veľmi nám chýba napr. archaická lyrika a Démostenés, ak na rímsku, to isté platí o Liviovi, Quintilianovi či Plinovi Mladšom, ak na kresťanskú antiku, tam ostávame dlžníkmi sv. Hieronyma, Lactantia a Prudentia, a takisto by sa dalo pokračovať kľúčovými autormi stredoveku a novoveku. Bude azda lepšie nedať sa strhnúť snami a trpezlivo pokračovať, hoci pomaly, na nastúpenej ceste. Dúfam, že slovenská kultúra to raz ocení a že aj moji žiaci budú v tomto diele úspešne pokračovať.

Za odpovede srdečne ďakuje Miroslav Halák

Filozofická fakulta

Doc. Ivan Gerát, PhD. z **Katedry dejín umenia** reprezentoval slovenskú medievalistiku na konferencii *Saint's Cults and the Dynamic of Regional Cohesion* (Dubrovnik, 18. – 20.10.2012), kde predniesol príspevok *Visual Cults of Saints between the Kingdoms of Hungary and Poland – the Case of Medieval Spiš (1412 – 1526)*. Mgr. Zuzana Dzurňáková, PhD., absolvovala v októbri v rámci programu ERAZMUS pobyt na Katedre umenia Filozofickej fakulty Palackého univerzity v Olomouci, počas ktorého si českí kolegovia vyžiadali prednášku *Ranobarokový kostol sv. Jána Krstiteľa v Trnave*. Študenti katedry sa v rámci odbornej pamiatkovej praxe zúčastnili na mimoriadne rozsiahlom architektonicko-historickom a umelecko-historickom výskume hlohovského zámku, z ktorého výslednú správu odovzdali v novembri tohto roka. Mgr. Ingrid Štibraná, PhD. a doc. Erika Brtáňová, CSc., sa podieľali na príprave monografie, ktorá aktuálne získala Cenu SAV (DUDEKOVÁ, Gabriela a kol.: *Na ceste k modernej žene. Kapitoly z dejín rodových vzťahov na Slovensku*. Bratislava 2011).

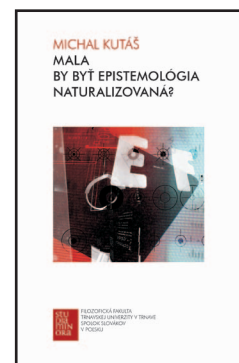
Katedra etiky zabezpečila pre študentov exkurziu do viedenského Albertina na prehliadku mimoriadne zaujímavej expozície *Maximilián I. Habsburský a Dürerov čas*, na ktorej sa zúčastnilo 50 študentov. Pedagogička katedry Mgr. Katarína Mária Vadíková, PhD., sa za Slovenskú republiku stala hovorcom na portáli *Collaboratory on Advance Directives* (Andalusian School of Public Health, Granada). PhDr. Eva Orbanová, PhD. a Mgr. Peter Rusnák, PhD., sa aktívne zúčastnili na medzinárodnej vedeckej konferencii, ktorú pod názvom *Values and the Public Life* organizovala Sekcia etiky Filozofického inštitútu Fakulty kresťanskej filozofie Univerzity kardinála Štefana Vyšinského vo Varšave. Doc. PhDr. Jaromír Feber, CSc., vydal v spolupráci s českými kolegami publikáciu *Ztraceni v terrapolis. Antropologie, Dromologie, Víra*. Prof. ThDr. Mgr. Helena Hrehová, PhD., publikovala vo vydavateľstve Masarykovej univerzity v Brne monografiu pod názvom *Základy morálnej teológie v dejinnom kontexte, zv. I.*

Aj v zimnom semestri privítala **Katedra filozofie** v rámci podujatia *One week with...* hosťujúceho profesora. Tentoraz prijal pozvanie Dr. Richard Gray z Cardiffskej univerzity. Cieľom projektu bolo poskytnúť študentom možnosť zúčastňovať sa na prednáškach uznávaných zahraničných odborníkov z rozličných oblastí filozofického výskumu a zároveň obohatiť náš univerzitný priestor odborného dialógu. Jadro podujatia tvoril cyk-

lus prednášok o filozofii percepcie v rámci študijného programu Filozofia. Jeho súčasťou boli tiež celofakultné prednášky, neformálne diskusné stretnutia a workshopy. Katedra filozofie zorganizovala v rámci osláv 20. výročia prednášku prof. Ing. Jána Letza, PhD., o histórii filozofie na obnovej Trnavskej univerzite. Nosnou témou bol vznik a dejiny Katedry filozofie očami jej zakladateľa. Mgr. Jana Trajtelová sa začiatkom novembra zúčastnila ako pozvaný rečník a moderátor sekcie na 51. výročnom stretnutí Society for Phenomenology and Existential Philosophy (USA), kde vystúpila s referátom *Distance, Nearness, and 'Dancing' In Between: Phenomenological Study of Constitutive Movements in Western Mysticism*. Absolvent doktorandského štúdia Mgr. Michal Kutáš, PhD., vydal publikáciu *Mala by byť epistemológia naturalizovaná? Odpoveď*, ku ktorej dospel, je však iba podmienená a hovorí, že ak chceme v epistemológii dospieť k pravdivým odpovediam na naše otázky o poznávaní, tak by sme mali epistemológiu naturalizovať.

Katedra histórie vydala nové číslo katedrového periodika *Studia historica Tyrnaviensia XIV–XV*, ktoré po roku vyšlo ako dvojčíslo s cieľom šíriť svetlo nových poznatkov o našich dejinách. Zborník je tematicky rozdelený na dve časti a potvrdzuje značný potenciál katedry a jej spriatelovaných pracovísk. Prvá časť je venovaná okrúhlemu 900. výročiu vydania známych zoborských listín (r. 1111, 1113), ktoré sú významným prameňom k najstarším slovenským dejinám a poskytujú dôležité informácie o starobylosti a kontinuite osídlenia na západnom Slovensku, etnicite celej oblasti, cirkevnej organizácii i inštitúciách, a preto si zasluhujú primeranú pozornosť slovenskej historickej vedy. Druhá časť zborníka prináša príspevky z rôznych oblastí od stredoveku až po najnovšie obdobie. V spolupráci s Historickým ústavom SAV vyšiel zborník *Politické a spoločenské pomery na Slovensku v 1. polovici 17. storočia*. Členovia katedry sa od septembra 2012 zúčastnili na jednom zahraničnom a siedmich domácich vedeckých podujatiach, na ktorých prezentovali výsledky svojej vedeckovýskumnej činnosti.

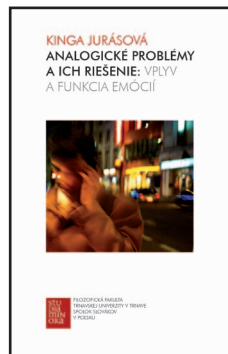
Katedra klasickej archeológie v spolupráci s mestom Pezinok, Slovenským národným múzeom – Archeologickým múzeom v Bratislave a občianskym združením

Pro Archaeologia Classica zorganizovala pri príležitosti 20. výročia obnovenia TU a 15. výročia vzniku katedry medzinárodnú konferenciu pod názvom *Arts and crafts over the passage of time (From the Bronze age to Late Antiquity)*. Podujatie sa konalo v dňoch 19. – 21.10.2012 v Dome kultúry v Pezinku za účasti bádateľov z deviatich krajín (Nemecka, Rakúska, ČR, Poľska, Maďarska, Rumunsko, Slovenska, Talianska a Turecka). Vzhľadom na dlhodobú spoluprácu s tureckými univerzitami vystúpila na otvorení konferencie aj veľvyslankyňa Tureckej republiky v SR a za spoluorganizátorov primátor Pezinka. Na pozvanie katedry sa 14.11.2012 uskutočnila prednáška Dr. Krzysztofa Domzalskeho (Inštitút Archeológie i Etnológii PAN, Warszawa), významného odborníka na antickú keramiku, pod názvom Helenistické pramene a včasná etapa produkcie terry sigillaty. Katedra zorganizovala záverečné pracovné stretnutie riešiteľov projektu *Magical Gems in Visegrad Countries* podporeného Medzinárodným Visegrádskym fondom (15.11.2012). Výsledky dosiahnuté v jednotlivých krajinách (Maďarsko, Česko, Slovensko, Poľsko) budú súčasťou internetovej vedeckej databázy a prístupné pre ďalšie bádanie.

Členovia **Katedry klasických jazykov** sa 29. septembra 2012 zúčastnili na odbornovo-vedeckej konferencii Hortus Graeco – Latinus Cassoviensis, ktorú organizovala Katedra romanistiky a klasickej filológie UPJŠ v Košiciach. Počas podujatia referovali o najnovších poznatkoch z oblasti výskumu latinských slovaciek, ktoré budú v najbližšom čase publikované v zborníku z podujatia. Dňa 26. októbra 2012 sa v priestoroch Okaliana stretli členovia riešiteľského kolektívu vedeckého projektu KEGA *Monumentálne historické dielo Mateja Bela a jeho využitie pre vzdelávanie*, ktorý je zameraný na bilingválne vydávanie diela polyhistora Bela a nadväzuje na úspešný projekt z rokov 2008 – 2010. Mgr. Erika Juríková, PhD., prijala pozvanie Ústavu klasických študií a Jednoty klasických filológov ČR prednášať na tému *Latinská baroková literatúra z prostredia historickej Trnavskej univerzity a jej význam pre rozvoj vedy a literatúry na území dnešného Slovenska*. Prednáška, ktorá predstavila produkciu a vedecké zázemie historickej Trnavskej univerzity, odznela 1. novembra 2012 v knižnici Ústavu klasických študií na pôde Masarykovej univerzity. Slovenská jednota klasických filológov zorganizovala 14. novembra 2012 v Bratislave stretnutie svojich členov spojené s prednáškou trnavskej pedagogičky Mgr. Nicol Sipekiovej, PhD., na tému *Latinčina v jezuitskom vzdelávaní*. V novembri vyšlo ďalšie, v poradí už ôsme číslo periodika **Sambucus**, ktoré sa venuje klasickým jazykom, latinskej medievalistike a neolatinistike a je momentálne jediným, pravidelne vychádzajúcim odborným periodikom z tejto oblasti.

Vzájomné stretnutia spojené so odovzdávaním osobných i odborných skúseností, vedeckých zámerov či výsledkov práce majú svoju neopakovateľnú atmosféru a tešia sa

veľkej obľube. K takýmto podujatiam patrí i konferencia absolventov, ktorá má na Katedre psychológie dlhú tradíciu. Tohtoročný desiaty ročník sa konal 26. októbra 2012 pri príležitosti dvadsaťročného pôsobenia **Katedry psychológie** na obnovej TU. Reflexiu katedry predniesol prof. PhDr. Ján Grác, DrSc., z hľadiska svojho doterajšieho osemnásťročného pôsobenia na jej pôde, na ktorej

ako vedúci a garant odboru významne prispel k rozvoju. Okrem absolventov a študentov, ktorí prezentovali aktuálne výskumné aktivity a ich výsledky, vystúpil aj prof. Dr. hab. Adam Bielu s príspevkom na tému *The agoral gatherings which have changed the political face of the central and eastern Europe*. Súčasťou konferencie boli tri workshopy: *Kam smeruje klinická psychológia a psychológia zdravia na Slovensku?* (PhDr. Dušan Selko, CSc.); *Spôsoby zisťovania spätnej väzby o progrese klientov v poradenstve a psychoterapii* (Mgr. Matúš Bieščad, PhD.); a *Možnosti uplatnenia psychológa v mediálnom procese* (Mgr. Mário Schwarz, PhD.). Po skončení konferencie nasledovalo už tradičné spoločné neformálne stretnutie absolventov, pedagógov a študentov. Najmladšia členka katedry Mgr. Kinga Jurášová, PhD., publikovala svoju dizertačnú prácu pod názvom *Analogické problémy a ich riešenie: Vplyv a funkcia emócií*, v ktorej sa zaoberá otázkou, či ovplyvňujú rôzne emocionálne stavy úspešnosť riešenia analogických problémov. Mgr. Mário Schwarz, PhD. sa vo svojej monografii *Osobnostné charakteristiky manažéra v kontexte sociálnej kompetencie* venuje správaniam manažéra, ktoré súvisí s jeho sociálnou interakciou a s morálkou, ktorá oba tieto články zastrešuje a dáva jej celkový kontext.

Vedúci novozaloženej **Katedry sociológie** doc. Ivan Chorvát, PhD., sa aktívne zúčastnil na konferencii European Sociological Association, výskumnej sieti Sociológie spotreby (Research Network Sociology of Consumption), ktorá sa konala v priestoroch Technickej univerzity v Berlíne v dňoch 5. 9. – 8. 9. 2012. Na tomto medzinárodnom fóre predniesol príspevok *Lifestyles' Unity or Diversity? Consumption of Leisure in Slovakia*. PhDr. Mária Suríková vystúpila s príspevkom *Sociologické skúmanie individualizmu* na konferencii *Sociologie mezi teorií, empirií a realitou*, ktorá sa konala v dňoch 1. – 2. novembra 2012 v priestoroch Filozofickej fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Na podujatí sa zúčastnil aj doc. Ivan Chorvát, ktorý predsedal jednej z dvoch plenárnych sekcií. Mgr. Andrej Mentel, PhD., absolvoval trinásť ročník Association of Educational Assessment – Europe conference v Berlíne (8. – 10. 11. 2012), kde predniesol referát na tému *Social and cultural factors in early reading literacy development*.

Dvojstránku FF pripravila: Mgr. Erika Juríková, PhD.

Pedagogická fakulta

*Do funkcie dekana fakulty nastúpil prof.
René Bílik*

Pripomenutie si dvadsiateho výročia založenia Pedagogickej fakulty TU 29. októbra bolo vzácnou príležitosťou

nielen pre výročie samo, ale bolo symbolické aj v tom zmysle, že v tento deň insígnie fakulty prijal v poradí štvrtý dekan Pedagogickej fakulty TU prof. PaedDr. René Bílik, CSc. Slávnostné zasadnutie Vedeckej rady Pedagogickej fakulty TU v Divadle Jána Palárika viedol v duchu tradičného obradu rektor univerzity prof. Marek Šmid. V rámci jej rokovania inauguroval nového dekana, ktorý doteraz pôsobil ako vedúci Katedry slovenského jazyka a literatúry a prodekan fakulty pre vedu, výskum a zahraničné vzťahy PdF TU.

Vedeckej rade sa s hodnotiacim príspevkom prihovoral doterajší dekan fakulty doc. Pavel Híc, jeden z pedagógov zakladajúcich Pedagogickú fakultu TU a najdlhšie pôsobiaci dekan fakulty: „Začiatky fakulty aj univerzity boli veľmi skromné. Univerzita začala svoju činnosť s dvomi fakultami. Na Pedagogickej fakulte bolo v tom čase do prvého ročníka prijatých okolo 75 študentov v dvoch odboroch. Spomínané ťažkosti však nesúviseli len s prekonávaním „detských chorôb“ novovzniknutej inštitúcie. Museli sme bojovať aj s nepriazňou vtedajšej vládnej moci, ktorá sa usilovala našu univerzitu zlikvidovať. Vďaka zariadeniu učiteľov, zamestnancov a študentov univerzita prežila, ba postupne sa rozšírila a za pomerne krátke obdobie získala plnohodnotné postavenie medzi univerzitami Slovenska, medzinárodné uznanie a stala sa prínosom pre rozvoj vzdelanosti a vedy nielen v regionálnom, ale v celoštátnom význame,“ skromne konštatoval doterajší dekan Pavel Híc, pritom fakulta je podľa hodnotenia Akademickej rankigovej a ratingovej agentúry dnes najlepšia spomedzi siedmich hodnotených pedagogických fakúlt na Slovensku (rovnako je úspešná aj Právnická fakulta a na popredných miestach sú aj ostatné fakulty univerzity).

Zamestnanci Pedagogickej fakulty TU sú tradičnými lídrami v publikáciách a citáciách, ale aj v riešení za-

hraničných a domácich grantov v tejto skupine fakúlt. Mnohé z jej pracovísk vyvíjajú vedeckovýskumné aktivity v aktívnej spolupráci s vedeckými a univerzitnými pracoviskami doma aj v zahraničí. Svoje videnie perspektívy fakulty naznačil nový dekan René Bílik priamo na slávnostnom zasadnutí: „Pedagogická fakulta je a chce byť rešpektovanou súčasťou Trnavskej univerzity s vysokou mierou autority. Verím, že nám nikto, kto sa na situáciu univerzity pozerá objektívne a je vyba-

vený poznaním tejto situácie, nemôže a nebude môcť vyčítať ani existenciu na úkor iných, ani nedostatok solidárnosti s tými súčasťami univerzity, ktorých objektívne kritériá hodnotenia vysokoškolských pracovísk alebo momentálna situácia znevýhodňujú. Sme a aj do budúcnosti budeme dostatočne sebedovomí, pritom však produktívne otvorení vo všetkých

rokovaniach, ktoré posilnia našu pozíciu v širšom kontexte i v rámci univerzity, a tým aj univerzitu ako celok. Kvalitná univerzita je totiž najmä organizmom založeným na symbióze kvalitných súčastí. Tie sú zdrojom jej vedeckej autority, jej finančnej sily, alebo slabosti, jej étosu a príťažlivosti pre študentov.“

Prodekanské funkcie v 20. roku existencie Pedagogickej fakulty prijali prodekan pre medzinárodnú spoluprácu a vzťahy s verejnosťou doc. Kristína Žoldošová, prodekan pre študijné veci Ing. Viera Peterková, PhD., prodekan pre ekonomiku a rozvoj doc. Pavel Híc a prodekan pre vedu, výskum a umeleckú činnosť doc. Andrej Rajský.

Juraj Hladký

Bibliotéka - Pedagogika 2012

Pedagogická fakulta sa v tomto roku priamo zapojila do vystavovateľskej činnosti na medzinárodnom knižnom veľtrhu Bibliotéka, ktorý vo výstavisku Incheba v Bratislave oslávil svoje 20. vydanie. Veľtrh sa už tradične spája s výstavou Pedagogika, zameranou na odbornú literatúru, učebnice, učebné pomôcky, didaktické techniku, vzdelávacie programy a vzdelávacie inštitúcie.

Na tomto vydatenom podujatí sa schádzajú vydavatelia, distribútori kníh, autori, editori, ilustrátori, tlačiar, spolu s čitateľmi a odbornou i laickou verejnosťou.

Študenti a zamestnanci Pedagogickej fakulty TU boli tento rok zastúpení nielen medzi viac ako 30 000 návštevníkmi, ale aktívne vstúpili do prezentovania a šírenia odbornej literatúry v rámci expozície SAV. V stánku vydavateľstva Veda na veľtrhu sa starali najmä

o knižné tituly, ktoré vyšli pod hlavičkou Typi Universitatis Tyrnaviensis a našej fakulty. Počas celého trvania výstavy (8. – 11.11. 2012) sa pri pultoch vystriedalo osem doktorandov, ktorí zasvätené oboznamovali záujemcov o obsahoch, cieľoch a formátoch našich knižných ponúk. Zdá sa, že zaujali nielen svojou vizážou (pozri foto), ale aj fundovanými odpoveďami na otázky hostí, ktorí si odniesli so sebou domov spolu 73 titulov z našej fakultnej publikačnej činnosti. Myslím, že sme pozitívne prispeli k šíreniu dobrého mena našej univerzity a že spolupráca s vydavateľstvom Veda sa aj v tomto smere ukazuje ako Úrodná. Určite v nej chceme pokračovať.

Andrej Rajský

FIELD VISIT TRNAVA 2012

DISSEMINATING INQUIRY-BASED SCIENCE AND MATHEMATICS EDUCATION IN EUROPE

V dňoch 13. až 15. novembra 2012 sa na pôde Trnavskej univerzity konalo stretnutie zástupcov vybraných krajín Európskej únie, menovite Belgicka, Grécka a Slovenska, ktorí sa podieľajú na práci v medzinárodnom projekte Fibonacci. Ide už

o druhé podujatie tohto typu, ktorého cieľom bolo predstavenie trnavského referenčného centra pre rozvoj a šírenie výskumne ladenej koncepcie prírodovedného vzdelávania so sídlom na Trnavskej univerzite.

Projekt Fibonacci sa zameriava na podporu prírodovedného vzdelávania v predškolských zariadeniach, na 1. a 2. stupni základného vzdelávania, a to takým spôsobom, aby sa dieťa naučilo pozorovať, klásť si otázky a chápať veci, ktoré ho obklopujú. Učí deti experimentovať a rozvíja ich schopnosť vedecky premýšľať a argumentovať. Spôsob, akým sa tieto ciele dosahujú v jednotlivých krajinách participujúcich na projekte Fibonacci, je rôzny vzhľadom na špecifické politické, kultúrne a sociálne kontexty v príslušných krajinách. Práve táto rozmanitosť prístupov je predmetom diskusií a výmeny skúseností pri vzájomných návštevách (Field visits).

Hostí z Belgicka z inštitúcie Katholieke Hogeschool Kempen (docent Renilde Nihoul, docent Astrid Cornelis, docent Greet Cuyt), z Grécka z University of Crete (Assistant Professor Marianna Kalaitzidaki) a z Banskej Bystrice z Fakulty prírodných vied UMB (doc. Jarmila Kmeťová – prodekanka FPV UMB, a Dr. Marek Skoršepa) privítala národná koordi-

nátorka pre rozvoj a šírenie výskumne ladenej koncepcie doc. Kristína Žoldošová z Pedagogickej fakulty Trnavskej univerzity. Účastníci stretnutia absolvovali prezentácie nášho vzdelávacieho systému a zúčastnili sa na otvorených hodinách v materských i základných školách.

Referenčné centrum projektu Fibonacci v Trnave má vytvorený akreditovaný systém školení pre učiteľov v praxi vo výskumne ladenej koncepcii prírodovedného vzdelávania. Učiteľom sa tým ponúka možnosť aktívne participovať v projekte Fibonacci a prispievať tak k celkovej inovatívnej zmene prírodovedného vzdelávania na Slovensku v súlade s európskymi preferenciami vo vyučovacích prístupoch.

Medzi ostatnými centrami, ktoré sa zúčastňujú na projekte, je Trnavská univerzita jedinečná tým, že tréning učiteľov na školeniach je dlhodobý, intenzívny a zameraný na kvalitné zvládnutie výskumne ladenej koncepcie. Spôsob práce s učiteľmi a výsledky pozorovateľné v ich pedagogickej praxi boli hlavnými témami podujatia.

Za realizáciu otvorených hodín aj za výbornú reprezentáciu trnavského referenčného centra ďakujeme učiteľom: Mgr. Helene Daniškovej zo ZŠ Jaslovské Bohunice, Mgr. Zuzane Hornáčkovej zo ZŠ na Bottovej ulici, PaedDr. Karin Hambáľkovej z MŠ Kornela Mahra a PaedDr. Hane Lužáčkovej z MŠ Okružná. Podrobnejšie informácie o projekte je možné získať na stránkach <http://fibonacci.truni.sk>.

Hlavní koordinátori Projektu Fibonacci v Paríži poverili pracovný tím z Trnavskej univerzity zorganizovať aj záverečný seminár, ktorý sa konal 3. a 4. decembra 2012 v Smoleniciach a o jeho výsledkoch Vás budeme informovať v ďalšom čísle časopisu.

Ing. Peterková Viera, PhD.

Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce

Imatrikulácia nových študentov

Dňa 1. októbra 2012 sa na FZaSP TU uskutočnilo slávnostné prijatie prvákov do radov akademickej obce. V rámci imatrikulácie bolo dekanovi predstavených 91

prvákov v odbore sociálna práca, 13 prvákov v odbore sociálna práca v zdravotníctve, 95 prvákov v odbore laboratórne vyšetrovacie metódy v zdravotníctve, 87 prvákov v odbore ošetrovateľstvo a 62 prvákov v odbore verejné zdravotníctvo. Následne noví študenti zložili imatrikulačný sľub fakulty. Profesor Bošák študentov privítal svojím príhovorom, v ktorom zdôraznil, že ich pri plnení študijných povinností čakajú sprísnené kritériá hodnotenia a klasifikácie študijných výsledkov, pretože fakulta sa zameriava na zvýšenie kvality svojich absolventov. Vyzval študentov, aby prejavili väčšiu aktivitu a otvorenosť v rámci prednášok, seminárov a cvičení, viac sa zapájali do diskusií, vedeli prejsť a obhájiť si svoj názor. Na záver pán dekan zaželel študentom veľa úspechov pri plnení študijných povinností a vyjadril pranie, aby sa fakulta a univerzita stali ich ozajstnou Alma Mater.

Študovňa pre študentov

Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce má v súčasnosti 1602 študentov (z toho 915 denných). Keďže fakulta sídli v relatívne malej budove, bolo v poslednom čase potrebné riešiť problémy s tým, kde študenti môžu tráviť čas medzi prednáškami a cvičeniami, pracovať na spoločných projektoch či jednoducho diskutovať. Dekan spolu s vedením fakulty vzniknutú situáciu vyriešili

operatívne. Počas leta sa počet miest na sedenie na chodbách fakulty zvýšil z 22 na 50. Novinkou pre študentov je aj zriadenie malej študovne. Tá vznikla zrušením šatne, ktorá

sa nachádzala vo vstupnej hale fakulty. V študovni je 12 miest na sedenie. Študenti snahu vedenia ocenili a študovňu využívajú nielen na čakanie na prednášku, ale aj na plodné diskusie a prípravu na vyučovanie.

Nový medzinárodný projekt na Katedre verejného zdravotníctva

ACTION-FOR-HEALTH

Členovia Katedry verejného zdravotníctva FZaSP TU sú zapojení do viacerých medzinárodných vedeckých projektov. Jedným z najnovších je projekt financovaný DG Sanco s názvom Znižovanie nerovností v zdraví: príprava na akčné plány a projekty zo štrukturálnych fondov (ACTION FOR HEALTH). Základným cieľom projektu je zlepšenie zdravia obyvateľov v európskom regióne a boj proti nerovnostiam v zdraví prostredníctvom prístupov podpory zdravia. Projekt spája odborníkov z 10 krajín Európskej únie (Slovinsko, Veľká Británia, Holandsko, Španielsko, Chorvátsko, Maďarsko, Bulharsko, Slovensko, Litva, Estónsko). Riešenie projektu začalo v septembri 2012 a potrvá do septembra roku 2014. Členmi riešiteľského kolektívu za Katedru verejného zdravotníctva sú Monica O'Mullane, PhD., PhDr. Eva Nemčovská, PhD., Mgr. Mária Kvaková, PhD., Mgr. Michaela Machajová, PhD., a doktorandi katedry Mgr. Marek Psota a Mgr. Veronika Šťastná. Stránku pripravil:

Mgr. Marek Psota

Tréningy efektívnej rozvojovej spolupráce na FZaSP TU

V pondelok 20. 8. 2012 sa v Aule Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce uskutočnil otvárací ceremoniál k Tréningu efektívnej rozvojovej spolupráce, ktorý je na

fakulte realizovaný v rámci projektu CABIS-IDA (*Capacity Building of Human Resource for Health in Slovakia for International Development Aid*). Na ceremoniáli sa zúčastnili Ing. Peter Hulényi – riaditeľ Odboru rozvojovej a humanitárnej pomoci z Ministerstva zahraničných vecí SR, doc. PhDr. Ľubica Ilievová, PhD. – prorektorka TU pre vzdelávanie a starostlivosť o študentov a prof. RNDr. Vladimír Bošák, CSc. – dekan FZaSP TU. Vyvrcholením otváracieho ceremoniálu a začiatkom tréningu bola prednáška Dr. Michaela Obrovského z Rakúskej Výskumnej Nadácie pre medzinárodný rozvoj (FSE) na tému: Výzvy medzinárodnej rozvojovej spolupráce. Počnúc otváracím ceremoniálom až do 10. októbra 2012 prebiehal na FZaSP TU samotný tréning. Jeho cieľom bolo budovať kapacity v oblasti rozvojovej spolupráce a poskytnúť ľuďom, pôsobiacim v danej oblasti na Slovensku, ale aj v Čechách, možnosť získať vedomosti, zručnosti vykonávať túto prácu efektívne a na profesionálnom základe. Tréning bol rozdelený na 4 moduly základnej časti a 3 moduly nadstavbovej časti. V základnej časti boli moduly zamerané na trendy v rozvojovej spolupráci, kultúrnu citlivosť v rozvo-

vej práci, komunitný rozvoj a projektový manažment. Nadstavbovú časť tvorili moduly zamerané na prácu so zraniteľnými skupinami, komunitnú zdravotnú starostlivosť a verejné zdravotníctvo so zameraním na oblasť environmentálneho zdravia. Tréning pripravovali na

mieru slovenským podmienkam takmer 2 roky pracovníci FZaSP TU v spolupráci s Royal Tropical Institute z Holandska a organizáciou Horizont 3000 z Rakúska. Do tréningu sa zapojili zamestnanci fakulty, ako aj odborníci na dané oblasti zo Slovenska a zo zahraničia.

PhDr. Juraj Jančovič, PhD.

*Katedra rozvojových štúdií a tropického zdravotníctva
FZaSP TU*

Fotografie: archív autora

Medzinárodné sympóziu opäť na pôde FZaSP TU

Začiatkom zimného semestra aula Pazmáneum Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce TU opäť hostila Sympóziu verejného zdravotníctva, sociálnej práce, ošetrovateľstva a laboratórných vyšetrovacích metód. Podujatie sa každoročne koná pod záštitou VÚC Trnava a rektora univerzity. Prvý ročník sympózia sa uskutočnil v roku 2008 a nasledovali ďalšie tri. Konferencia obyčajne trvá dva dni a v anglickom jazyku sú prezentované vedecké práce pracovníkov FZaSP TU, ale aj iných významných domácich a zahraničných hostí z Českej republiky, Srbska, Rakúska, USA, Rumunska či Holandska. Tohoročné, už V. sympóziu s titulom „Global Issues Facing Humanity Within Health And Social Well Being“ sa konalo v dňoch 15. a 16. októbra 2012. Účastníci konferencie diskutovali o širokej palete problémov v oblasti verejného zdravia, sociálnej práce či laboratórnej medicíny. Prednášky boli zamerané na problematiku úrazov a ťažkostí s popisom epidemiologickej situácie úrazov, riziká spojené s cestovaním a ich prevenciu, misiológiu, chronické choroby a mnohé iné. Okrem toho boli súčasťou konferencie aj dva workshopy. Prvý bol zameraný na oficiálnu rozvojovú pomoc Slovenskej republiky v Keni a druhý workshop pod záštitou Slovenskej asociácie verejného zdravotníctva sa zaoberal výsledkami dvoch medzinárodných projektov zameraných na verejné zdravie. V tomto roku sa na sympóziu registrovalo 70 účastníkov zo 7 krajín a 3 kontinentov. Fakultu zdravotníctva a sociálnej práce navštívili medzi inými prof. Daniel J. West, PhD., z University of Scranton (USA), prof. Zarema Obradović z Public Health Institute of Canton Sarajevo/Faculty of Health Studies, University of Sarajevo, ale aj prof. Walter Mauritz s kolegami z Viedne.

Mgr. Marek Psota, foto:autor

Teologická fakulta

Slávnostné otvorenie nového akademického roka

Dňa 1. októbra 2012 sa na Teologickej fakulte TU konalo slávnostné otvorenie nového akademického roka.

Na začiatku sa prítomným prihovoriť provinciál slovenských jezuitov P. Peter Bujko, SJ, a dekan TF TU P. Miloš Lichner, SJ. Nasledoval akademický zlatý klinec programu – mimoriadne zaujímavá a hodnotná prednáška profesora Pápežského biblického inštitútu v Ríme P. Petra Dubovského, SJ, s názvom Judáš a teológia zrady u evanjelistov. Sériu príhovorov ukončil svojou krátkou úvahou rektor Trnavskej univerzity profesor Marek Šmíd. Duchovným vrcholom podujatia bolo slávenie svätej omše, ktorej hlavným celebrantom bol vladyka Peter Rusnák, bratislavský eparcha, Po tomto pokrme intelektu aj ducha sme na záver pri spoločnom agapé posilnili aj telo a družne sme pritom podebatovali.

Mgr. Martin Csontos

Konferencia o zneužívaní moci v Cirkvi a v spoločnosti

Dňa 12. októbra 2012 sa na pôde Teologickej fakulty TU v Bratislave uskutočnila konferencia na permanentne aktuálnu tému Prekonávanie zneužívania moci v Cirkvi a v spoločnosti. Sériu prednášok je súčasťou medziná-

rodného projektu INESCT (International Network of Societies for Catholic Theology) a Európskej teologickej spoločnosti (ESCT).

Pozvanie podeliť sa svojimi minulými, ako aj súčasnými skúsenosťami na tému zneužívania moci prijali renomovaní ľudia z rôznych oblastí spoločenského života. Politickému zneužívaniu moci sa vo svojom vystúpení venovali František Mikloško, poslankyňa Európskeho parlamentu Anna Záborská a poslanec NR SR Radoslav Procházka. Politické zneužívanie moci bolo témou dopoludňajšieho bloku zameraného na spoločnosť. V danom bloku odznali aj príspevky približujúce násilie v rodinnom prostredí, ako aj problematiku nasmerovania moci pri výchove detí.

Druhý blok konferencie bol zameraný na teologický pohľad na zneužívanie moci v Cirkvi. Počnúc biblickým obrazom, spirituálnym, dogmatickým a kanonickým, odznali v danom bloku kreatívne postrehy o usmernení moci v Cirkvi, aby neskĺzla do zneužívania, ale nabrala dynamický charakter.

Cieľom konferencie, ako aj celého projektu bolo predovšetkým zmapovanie súčasného zneužívania moci v jeho rôznorodých formách a prejavoch. Odvážna sebakritika a cieľavedomé diskusie vyniesli na svetlo to, o čom sa zatiaľ hovorilo zväčša len potichu a teraz to odznelo aj nahlas.

Mgr. Marek Heczei

Formačný program pre rehoľné sestry

V akademickom roku 2012/13 naša fakulta spolu s Centrom spirituality Loyola a jezuitským exercičným domom v Piešťanoch otvára nový projekt – formačný program pre rehoľné sestry. Jeho hlavnými cieľmi sú: systematické vzdelávanie vo vybraných oblastiach teológie, duchovný a osobnostný rozvoj zasvätených žien cez work-shopy a skúsenosť Boha cez individuálne sprevádzané ignaciánske duchovné cvičenia

Mgr. Martin Csontos

Doktorandská konferencia

Dňa 25. októbra 2012 sa na TFTU uskutočnila doktorandská konferencia, na ktorej doktorandi Teologickej fakulty prezentovali svoje vedeckovýskumné práce v odboroch katolícka teológia a systematická filozofia.

Konferenciu otvoril Daniel Hevier prednáškou o „slove“, jeho filozofickom a teologickom význame a zmysle s osobitným dôrazom na slovenský kontext. Z prezentácií doktorandov filozofie sa mohli poslucháči dozvedieť o zaujímavých súvislostiach teologickej etiky Johna Rawlsa v jeho politickej filozofii, v súčasnosti veľmi dis-

kutovanej (Martin Csontos). Ďalej boli prezentované myšlienky Johna Hicka, rozvíjajúce neštandardný, ale podnetný obraz kresťanskej teodícey a postupného formovania ľudskej duše, ktorá môže prechádzať viacerými životmi, čo má vplyv na jeho spásu (Mária Spišiaková). Posledný filozofický príspevok sa týkal koncepcie možných svetov, čo je prostriedok slúžiaci modernej logike na riešenie mnohých problémových oblastí (Oliver Sitár). Teologická sekcia nás konfrontovala s nástrahami pokroku a blahobytu, ktoré môžu podľa učenia Benedikta XVI. človeku a globalizovanej spoločnosti zatemňovať svedomie (František Rampáček). Následne sme sa dozvedeli o stále aktuálnej opodstatnenosti teológie nahradenia hovoriacej o potrebe vyrovnať sa so vzťahom židovstva a kresťanstva a s miestom židovstva v pláne spásy (Ján Fabičovic). Príspevok o teológii Wolfharta Pannenbergu nás upozornil na to, že sme zodpovední nielen za vlastnú spásu, ale aj za spásu ostatných ľudí (Marek Heczei). V záverečnej prezentácii bola predložená koncepcia transcendentálnej teológie a kristológie v diele Karla Rahnera.

Zoltán Fothy

Konferencia Rodina v súčasnom svete

Teologická fakulta Trnavskej univerzity usporiadala 26. októbra 2012 VIII. ročník konferencie Rodina v súčasnom svete na tému „**Problém rozvodu v multidisciplinárnom pohľade**“ ako súčasť projektu *Nové formy pastorácie a spirituality rozvedených katolíkov po*

Druhom vatikánskom koncile. Projekt si kladie za úlohu osvetliť ťažkosti vyplývajúce z vylúčenia niektorých foriem sviatostného života na rovine osobnej a komunitnej v rôznych typoch farností. Cieľom konferencie bolo iniciovať stretnutie odborníkov z rôznych oblastí, ktorí sú konfrontovaní vo svojej práci s fenoménom rozvodu. Podujatie vytvorilo priestor pre stanoviská zástupcov spoločenských a empirických vied – demografie, sociálnej práce, pedagogiky, sociológie, ako aj pre teologické príspevky z oblasti cirkevného práva, sviatostí a liturgiky, biblickej spirituality či pastorálnej teológie farnosti a komunity.

Konferencia, určená vysokoškolským pedagógom, odborníkmi z praxe, kňazom i laikom, študentom a všetkým, čo sa angažujú v prospech rodiny, vytvorila diskusnú platformu pre celostné zmapovanie najpálčivejších aktuálnych problémov či ťažko riešiteľných situácií spojených so životmi ľudí a komunít zasiahnutých rozvodom a priniesla zaujímavé podnety pre ďalšie sociálno-pastorálne smerovanie v spoločnosti ovplyvnenej kultúrou rozvodu.

Mgr. Martin Šarkan, PhD

Komunikácia v sprevádzaní

Dňa 9. novembra 2012 usporiadala Katedra sociálnej práce Teologickej fakulty TU vedecký seminár na tému *Komunikácia v sprevádzaní*. Témou seminára bola problematika komunikácie v komplexnej telesnej, psychologickej a duchovnej starostlivosti o človeka, najmä

o chorých a ľudí v ťažkostiach. Hlavným prednášajúcim bol Th. Lic. Krzysztof Trebski, člen rehole slúžiacej chorým – kamiliánov, bývalý nemocničný kaplán v nemocnici Santo Spirito v Ríme a v nemocnici sv. Jakuba v Ríme. V súčasnosti pôsobí v Studentato Camilliano Roma ako pedagóg zodpovedný za formáciu študentov rímskej provincie kamiliánov.

Mgr. Martin Csontos

Právnická fakulta

Trnavské právnické dni 201

Právnická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave v dňoch 20. – 21. septembra 2012 organizovala v poradí 2. ročník medzinárodnej vedeckej konferencie Trnavské právnické dni/Dies Iuris Tyrnavienses pod názvom „Hodnotový systém práva a jeho reflexia v právnej teórii a praxi“. Počet prihlásených aktívnych účastníkov (viac ako 200) bol nielen dôkazom záujmu členov právnickej obce o tematické zameranie konferencie, ale najmä skutočnosťou, ktorá svedčí o kvalite a význame pilotného ročníka tohto vedeckého podujatia prekračujúceho národné rozmery.

Prvý rokovací deň konferencie situovaný v Aule TU Pazmaneum prebiehal na plenárnej úrovni vystúpeniami pozvaných významných osobností právnej vedy z domova a zo zahraničia. Medzi významných zahraničných hostí patrili prof. JUDr. (jur. dr.) Michael Bogdan, B. A., LL.M. – Faculty of Law, University of Lund, prof. Ing. JUDr. Mgr. Alexander Bělohávek, CSc. – Súd medzinárodnej arbitráže v Paríži, prezident Svetovej asociácie právnikov vo Washingtone, prof. dr. hab. Wojciech Dajczak – Wydział Prawa, Uniwersytet im Adama Mickiewicza w Poznaniu, JUDr. Iva Brožová – Nejvyšší soud ČR, Brno, prof. JUDr. Ladislav Vojáček, CSc. – Právnická fakulta Masarykovy univerzity, Brno, a mnohí ďalší. Z Právnickej fakulty TU to boli predovšetkým prof. doc. JUDr. Marek Šmid, PhD., prof. JUDr. Helena Barancová, DrSc., Dr. h. c., prof. JUDr. Peter Blaho, CSc., Dr. h. c. prof. JUDr. Peter Mosný, CSc., prof. JUDr. Jozef Prusák, CSc., a prof. JUDr. Alexandra Krsková, CSc. Vo svojich vystúpeniach akcentovali a analyzovali hodnoty a ich obsahové ciele tak na úrovni súčasných právnych systémov, ako aj v rámci právnych odvetví, o ktorých rozvoj sa svojou vedeckou činnosťou usilujú. Druhý rokovací deň konferencie bol organizačne naplánovaný v budove Právnickej fakulty TU do podoby vystúpení v 11 sekciách, ktoré zastrešovali a odborne garantovali jednotlivé katedry a ústavy fakulty. V tomto vedecko-organizačnom formáte každý účastník konferencie mohol vo vymedzenom čase nielen prezentovať svoje poznatky a výsledky vedeckej čin-

nosti, ale súčasne získať aj nové pohľady a indície na predstreté čiastkové problematiky vychádzajúce z právneho prostredia, či už teórie alebo aplikačnej praxe. Tento už uplynulý ročník Trnavských právnických dní sa tak stal nielen miestom na výmenu názorov a skúseností členov právnickej obce, ale aj jednotiacim priestorom na úzku vedeckú publikačnú spoluprácu, v ktorej výsledný efekt veríme, že posilní rozvoj právnej vedy a pomôže k vyššej úrovni aplikačnej praxe.

doc. JUDr. Miloš Lacko, PhD.

Pocta profesorovi Jozefovi Prusákovi

Katedra teórie práva Právnickej fakulty zorganizovala dňa 22. 10. 2012 slávnostné stretnutie pri príležitosti (odo)vzdávania pocty profesorovi Jozefovi Prusákovi. Stretnutie sa uskutočnilo v študovni Právnickej fakulty a zúčastnili sa na ňom poprední predstavitelia slovenskej právnej vedy, politického života a súdnej moci. Program stretnutia sa skladal zo slávnostných príhovorov rektora Trnavskej univerzity Mareka Šmida a dekanke Právnickej fakulty Heleny Barancovej. Následne vystúpili so svojimi odbornými referátmi vybraní prispievatelia do pocty: profesor Alexander Bröstl, profesor Peter Blaho a doktor Marek Káčer vystúpili so svojimi prejavmi, v ktorých dominovali otázky právnych princípov a právnej histórie. Po odbornej časti podujatia predniesol svoje laudatio docent Radoslav Procházka, ktorý poznamenal, že význam diela profesora Prusáka presiahol akademické prostredie a že je aktuálny aj v politickej a právnej praxi. Na záver dostal slovo profesor Prusák, ktorý vo svojom prejave ocenil odbornú úroveň podujatia a pozornosť poslucháčov.

Názov pocty pre profesora je Exemplo ducti – Vedení príkladom. Život a dielo profesora Jozefa Prusáka je príkladom slušnosti, dôkladnosti a vytrvalosti, a preto pôsobí inšpirujúco pre každého, kto chce spraviť seba a ostatných lepších.

Mgr. Marek Káčer, PhD.

Deň Právnickej fakulty

Od obnovenia činnosti Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave v roku 1998 fakulta každoročne usporadúva „**Deň Právnickej fakulty**“, ktorý sa stal za trinásť rokov jedným z najobľúbenejších celofakultných podujatí v akademickom

roku nielen pre študentov, ale aj pre učiteľov fakulty. Každoročne si fakulta pozýva vzácneho hosta, či už z vlády, súdnictva alebo advokácie, s ktorým študenti aj učители radi diskutujú.

V krásnej tradícii sme pokračovali aj tento rok. „Deň Právnickej fakulty“ sa uskutočnil **8. 11. 2012**. Po slávnostnom otvorení dekanky fakulty prof. JUDr. Heleny Barancovej, DrSc., a po príhovore rektora Trnavskej univerzity v Trnave, prof. doc. JUDr. Mareka Šmida, PhD., vystúpil ako hosť Minister spravodlivosti SR, JUDr. Tomáš Borec, s príspevkom na tému: „*Aktuálne otázky a problémy výkonu justičných povolaní*“. Po jeho vystúpení nasledovala diskusia bohatá na otázky študentov aj pedagógov fakulty. Toto milé podujatie pokračovalo spoločenským stretnutím pozvaných hostí, učiteľov, zamestnancov a študentov Právnickej fakulty.

Pri príležitosti Dňa Právnickej fakulty sa tradične odohral **Turnaj o pohár dekana Právnickej fakulty**. Na turnaji sa zúčastnilo desať mužstiev zložených zo študentov a pedagógov Právnickej fakulty. Na víťazných miestach sa umiestnili tieto tímy: 1. miesto: „Doctors“ (v zložení: doc. Procházka, doc. Strémy, JUDr. Kušlita, Mgr. Trnkócy, Tomáš Mračna a Šimon Pristač), 2. miesto: „FC NGUVU“ (v zložení: Bc. Ducár, Bc. Bindas, Bc. Priesol, Bc. Janeček, Bc. Ontkovič, Pavol Mička a Vilo Chabal) a 3. miesto: „Legends“ (v zložení: Bc. Liday, Bc. Kuljovský, Bc. Morkes, Bc. Kasašová, Adam Benko a Lukáš Štefanka). Najlepším strelcom sa stal študent Dušan Krcho, ocenenie za najlepšieho brankára bolo udelené študentovi Ada-

movi Benkovi a ocenenie najužitočnejšieho hráča si vybojoval Bc. Martin Ducár.

JUDr. Miroslava Vráblová, PhD.

Týždeň vedy a techniky na Právnickej fakulte

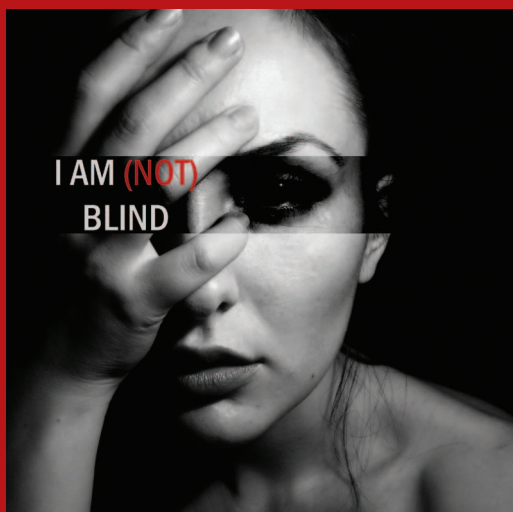
V piatok 9. novembra 2012 sa na Právnickej fakulte TU v Trnave, počas týždňa vedy a techniky, uskutočnila medzinárodná vedecká konferencia pod názvom „**Judikatúra medzinárodných súdnych a kvázi-súdnych orgánov so zameraním na medzinárodné trestné právo a jej interakcia s vnútroštátnym právnym poriadkom**“, ktorú zorganizovala Katedra medzinárodného práva a európskeho práva Právnickej fakulty. Táto konferencia bola organizovaná v rámci riešenia grantového projektu *Medzinárodné trestné právo a jeho vplyv na právny poriadok SR* (VEGA1/0051/11). Účastníci konferencie zo Slovenska, ako aj z Českej republiky, zaoberajúci sa tak medzinárodným právom, ako aj trestným právom, diskutovali predovšetkým o judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti obchodovania s ľuďmi, práva na súkromie, o záväznosti, výkone, ako aj europeizačnom vplyve a interakcii s vnútroštátnym právnym poriadkom tejto judikatúry. Ďalšia časť diskusie bola venovaná medzinárodným trestným tribunálom, najmä tribunálu pre Rwandu a bývalú Juhosláviu, no účastníci sa venovali aj judikatúre Medzinárodného súdneho dvora v otázkach vzájomnej spolupráce v trestných veciach, najmä zásade aut dedere aut judicare. Je potrebné vyzdvihnúť aj príspevok týkajúci sa trestania zločinov poškodzujúcich životné prostredie v kontexte judikatúry medzinárodných trestných súdov, ktoré je vôbec prvým komplexnejším spracovaním danej témy na Slovensku. Všetky príspevky budú dostupné aj v tlačenej verzii, keďže začiatkom budúceho roku bude vydaný recenzovaný zborník z tejto konferencie.

JUDr. Dagmar Lantajová, PhD.

Okrem uvedených podujatí sa na Právnickej fakulte TU v Trnave konali v rámci „Týždňa vedy a techniky 2012“ aj ďalšie vedecké podujatia: medzinárodná vedecká konferencia „**Medzinárodné a vnútroštátne právne aspekty subjektivity osobitných subjektov medzinárodného práva a cirkví a náboženských spoločností**“, organizovaná Ústavom pre právne otázky náboženskej slobody PF TU, ako aj prednáškový seminár pre študentov a zamestnancov fakulty „**Záverečné a kvalifikačné práce a autorské právo**“ pod vedením Ústavu práva duševného vlastníctva PF TU. Počas celého týždňa bola prístupná **výstava knižnej produkcie učiteľov a vedecko-pedagogických pracovníkov Právnickej fakulty TU v Trnave** za akademické roky 2009/2010 a 2010/2011.

JUDr. Miroslava Vráblová, PhD.

Výber z úspešných prác študentov katedry

Lenka Beluská, Ready for ice age

Mäkký objekt

Lodičky 20
Tatiana Vrtochová,

výtvarnej výchovy Pedagogickej fakulty TU

2x Monika Reháková

Zuzana Skladanová

Martina Ciprichová

Priblíženie činnosti štipendijnej organizácie **BAYHOST** a možnosti uchádzať sa o ich štipendium

Najpraktickejšie je pre potenciálneho záujemcu o zahraničný študijný pobyt získať potrebné informácie a rady o podaní prihlášky na získanie finančnej podpory na štúdium. Pre uchádzačov o štúdium v niektorej z bavorských univerzít, je najmä pre študenta zo Slovenska mimoriadne vhodné tzv. Bavorské vysokoškolské centrum pre strednú, východnú a južnú Európu – BAYHOST (Bayerisches Hochschulzentrum für Mittel-, Ost- und Südoosteuropa).

Ide o organizáciu činnú pri Univerzite v Regensburgu a jej prvoradou úlohou je budovanie kontaktov medzi všetkými vednými odbormi z oblasti stredo a východoeurópskeho regiónu. Táto bilaterálna schéma fungovania nie je podriadená nadviazaním kontaktu na medziuniverzitnej úrovni ako v prípade ERAZMU, ale len osobného prihlásenia sa a výberu študijného miesta na území Bavorska.

Bavorskej vláde, ktorá je priamym podporovateľom tejto organizácie, ide o získavanie veľmi cenných kontaktov na vedeckej a pedagogickej báze s krajinami, ktoré sú najmä pre západne orientované Bavorsko priestorom s množstvom investičných a projektových príležitostí. Etablovanie sa v tomto priestore a budovanie kooperatívnej základne znamená pre univerzity napríklad v Mníchove, Regensburgu, Augsburgu, Norimbergu a Passau získanie kontaktov na študentov orientujúcich sa v nemeckých pomeroch. Týmto spôsobom vznikajú platformy napríklad na riešenie akútnych sociálnych či medzinárodných právnych vedeckých otázok formou priamej, úzkej a hlavne prehľadnej spolupráce.

Tá je teda podmienená podporou študentskej mobility z krajín ako Poľsko, Česko, Slovensko, Ukrajina, Maďarsko, Rumunsko, Bulharsko a štáty bývalej Juhoslávie do Nemecka. Podpora mobility prostredníctvom BAYHOSTU však umožňuje aj účasť na jazykových a poznávacích kurzoch v rámci týchto krajín vzájomne tak, aby dochádzalo k prepájaniu aj na vzájomnej úrovni mimo Nemecka. Tomu sú podriadené aj podporné programy tejto organizácie, ktoré spočívajú v udeľovaní ročných štipendií na vybranej bavorskej univerzite, organizovaní a finančnom dotovaní letných jazykových akadémií v Nemecku alebo ktorejkoľvek inej partnerskej krajine, odborných exkurziách spojených s poznávaním partnerských krajín, mobilitu medzi jednotlivými krajinami podporovanými BAYHOSTOM a zároveň sprostredkovanie pracovných možností pre absolventov študijných pobytov.

Najvyužívanejším programom je práve ročný štipendijný grant na absolvovanie ročného študijného pobytu na

univerzite v Bavorsku. Pre záujemcov je potrebné dodržať hlavne termín podávania žiadostí o štipendium, ktorý je na tento rok stanovený na 01.12. 2012, (pozor, ide o dátum doručenia, nie zaslania). Podkladové materiály sú: vyplnený on-line formulár, ktorý je uverejnený na homepage BAYHOSTU – www.bayhost.de; motivačný list (1 až 2 normostrany); overenie jazykových schopností (certifikát, štátnica z nemeckého jazyka, v prípade medzinárodného študijného programu s vyučovacím jazykom anglickým doklad o znalosti anglického jazyka); overená kópia vy-svedčenia z ukončenia minimálne prvého stupňa vysokoškolského vzdelania (pre študentov tretieho bakalárského ročníka je možné doplniť túto položku po štátniciach, alternovaná však musí byť výpisom známok za uplynulé obdobie); doklad totožnosti (overená kópia pasu alebo OP); list vyučujúceho zo študijného programu, na ktorom máte záujem sa zúčastniť, o tom, že ste ho kontaktovali a že o vás vie; životopis a pri doktorandoch alebo postgraduujúcich študentoch náčrt výskumného, dizertačného projektu spolu s odporúčaním domáceho školiteľa. Táto záležitosť administratívnych povinností sa však oplatí.

Výhodami organizácie BAYHOST je predovšetkým jej regionálne zameranie. Preto je aj počet záujemcov obmedzený, čo pri dobre vypracovaných podkladoch dáva reálnu možnosť získať toto štipendium. Ďalším dôležitým faktorom, ktorý je oproti iným štipendijným organizáciám výhodný, je jeho nezaujaté posudzovanie medzi predmetmi. Rovnako sa tak teda možno uchádzať o filozofické, spoločenské, sociálne, právne či iné vedné odbory a šanca na úspech nie je ovplyvnená privilegovaním technických či ekonomických smerov. V prípade záujmu je dobré osloviť a o radu požiadať aj koordinátorku pre štipendia Katrin Döppe (doeppe@bayhost.de/ Katrin rozumie aj trochu po slovensky a česky) alebo vedúcu BAYHOSTU Dr. Tanju Wagensohn. Každý so spolupracovníkov je ochotný pomôcť a hlavne je v globále BAYHOST veľmi otvorený a ochotný vyjsť v ústrety novým záujemcom.

Mgr. Miroslav Halák

Felix Mária Žiška,

OFM je kňaz – františkán, ktorý je v súčasnosti doktorandom na Teologickej fakulte Trnavskej univerzity a venuje sa pastorácii nepočujúcich. Momentálne je na študijnom pobyte v belgickom Leuvene. Viac z jeho blogu nájdete na adrese: <http://felicissime.blogspot.sk>

Veľa ľudí si predstavuje, že je to človek, ktorý nepočuje a nerozpráva. V tom lepšom prípade si myslia, že treba s ním hovoriť posunkovou rečou. Naopak, niektorí si nevedomujú, že niektorí nepočujúci nepotrebujú posunkový jazyk, aby sa s niekým dorozumeli. Dokonca na nepočujúcich netreba kričať, aby počuli. Je to jednoducho omnoho pestrejšie.

Začiatok Roku viery

(16. 10. 2012)

Pri príležitosti Roku viery sa chcem trochu vrátiť k svojej prvej spovedi tu v Leuvene.

Bola to pre mňa veľká a praktická skúsenosť mojej viery. Zaujímavá pre mňa bola z viacerých dôvodov. Musel som si dvojnásobne uvedomiť svoje hriechy, a to pri spytovaní svedomia a potom pri preklade hriechov do angličtiny. Taktiež som si ich musel napísať, aby som ich vedel aj vyjadriť kňazovi. S pomocou Božou všetko prebehlo hladko. Ako som išiel zo spovede, chcel som zahodiť papierik do smetnej nádoby na ulici. Už som začínal vyberať papierik z vrecka, keď ma napadlo, že to neurobím. Veď pôjdem ešte viackrát na anglickú spoveď. Budem tie „hriechy“ ešte potrebovať. A tak som papierik pekne nechal vo vrečku. Cesta z kostola našťastie trvala dlhšie. Ako som tak kráčal, napadlo ma, že čo som to vlastne urobil? Veď pred chvíľou som pri ľútosti povedal Bohu, že tie hriechy už neurobím a ja si odkladám papierik, aby som ich mal pripravené. To akoby som zavrhol svoje obrátenie a neveril Bohu, že mi pomôže niečo na mne premeniť. A veruže som si povedal, že budem veriť Bohu. Pekne krásne som papierik vytiahol, roztrhal a hodil do koša. Žiadne také, že budem mať pripravené „hriechy“. Nie, nie. Skoncovať s nimi. Neopakovať. Jednoducho kráčať ďalej, a keď pôjdem na spoveď, pekne krásne si všetko pripravím znovu. Aby som sa viac zamyslel nad sebou. A nebudete veriť, ale keď som hodil ten papier do koša, druhýkrát sa mi uľavilo. Veď Boh urobil podobne s mojimi hriechmi. Zahodil ich. Lebo svojou krvou ma vykúpil a očistil. Vďaka mu.

Nepočujúci

(7. 10. 2012)

Pieseň od Desmodu:

<http://www.youtube.com/watch?v=Jk-M4HVn5v4>.

Môžete si pustiť túto pieseň. Je krásna. Preto ju tu dávam, že predchádzajúci týždeň patril našim nepočujúcim. Bol venovaný kultúre nepočujúcich pri príležitosti Medzinárodného dňa nepočujúcich. Aj tu v Leuvene bol program, ktorý bol bohatý na kultúru. Premietali sa krátke filmy o živote nepočujúcich, príp. samotní herci boli nepočujúci. Potom tu v hlavnej knižnici bola výstava (fotky sú v albume). Taktiež boli rôzne workshopy a spoločenský program. Ja som sa tiež na niektorých častiach zúčastnil. Ale poviem vám, nič som nerozumel. Ani reč – lebo to bolo flámsky, a ani posunky. Tak som stál a sedel v nemom úžase a cítil sa ako nepočujúci, ktorý je tiež stratený v našom počujúcom svete.

Mám skúsenosť s tým, že keď niekomu poviem, s kým sa stretávam, tak zostane fascinovaný. Niekedy si takmer pripadá ako exotická atrakcia. Napriek tomu v spoločnosti hovorím o tom, že sa stretávam s nepočujúcimi. Má to aj pozitívny prínos. Veľa ľudí mi pomohlo posunúť sa k novým možnostiam. Zároveň si uvedomujem, že je dôležité hovoriť o tejto subkultúre, pretože je nám „majoritným“ členom spoločnosti neznáma. Keď sa totiž povie „nepočujúci“ – nie je to také jednoznačné.

Prišiel si o nohu, oko, ruku, nos či ucho, prišiel si o schopnosť chodiť, vidieť, cítiť, počuť a pohľadiť matku, dieta, blízkeho ... Ale nestratil si kompetencie, vôľu a povinnosť žiť a byť človekom !!

Miloš Bardiovský

Vizitka

PhDr. Mgr. Miloslav Bardiovský,
poúrazový vozíčkar – vrcholový športovec,
paraolympijský reprezentant SR.
Vek 53 rokov.

Absolvent Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity v Trnave
– odbor sociálna práca a Vysokej školy sv. Alžbety v Bratislave
odbor terapia, resocializácia a sociálna práca.

Reprezentant Slovenskej republiky v atletickej disciplíne hod diskom.

Člen výkonného výboru Slovenského zväzu telesne postihnutých športovcov.

Účastník paraolympiády v Londýne 2012.

Riadi sa heslom:

Keď môžeš, tak pomôž, teda BUĎ ČLOVEKOM a tvrdí, že šport a vzdelávanie sú pre človeka so znevýhodnením skvelá životná kombinácia.

Skončila sa paraolympiáda v Londýne. Získal si 7. miesto v atletickej disciplíne hod diskom. Si spokojný?

M. B.: Výkon 19, 83 m. Mohlo to byť lepšie? Po vojne je každý generálom. Niekoľko rokov som tuho trénoval. Na paraolympiádu som trénoval veľa a skutočne tvrdo. Podal som bojovný, čistý, férový výkon. V Londýne súťažili tri kategórie postihnutí F32, F33, F34, spojené do jednej súťažnej skupiny. „Moja“ F32 je s najťažším postihnutím. Je to svetová špička športovcov s handicapom. V celkovom hodnotení som bol vo svojej kategórii F32 tretí a zo všetkých Európanov druhý v poradí. Takže úspech to bol určite. Už kvalifikácia je úspech. Veľmi emotívne na mňa zapôsobili prijatia u predsedu vlády SR Róberta Fica a následne u prezidenta republiky Ivana Gašparoviča. Obe prijatia a slávnostný sľub boli dostatočne medializované. Aj to svedčí o skutočnosti, že aj my športovci so znevýhodnením sme vnímaní rovnocenne. Ako paraolympijský reprezentačný kolektív sme mali na paraolympiáde v porovnaní so svetom úspešné umiestnenie.

Šport je podľa všetkého tvoja životná cesta. Dokazujú to aj tvoje úspechy. Za všetky spomeniem titul majstra sveta na majstrovstvách sveta v atletike v Sharjah v Spojených arabských emirátoch v decembri 2011, majster Európy na majstrovstvách Európy športovcov veteránov v Taliansku, v januári 2011 to bolo 4. miesto na majstrovstvách sveta v atletike na Novom Zélande. Odkedy sa datuje tvoj pozitívny vzťah k športu?

M. B.: Áno, v roku 2011 som mal veľmi dobrú sezónu. Šport je pohyb a pohyb patrí k životu. Hýbať sa a športovať je moja životná filozofia. Človek je tvor sociálny aj kooperatívny. Len v súťaži ide aj o výkon a výsledok. Človek je aj tvor kompetitívny. Je v tom veľká miera sebaúčinnosti. Človek so znevýhodnením potrebuje mať sebadôveru a sebaúctu. Aj uznanie, pochvalu. Dobrý výsledok je odmena za námahu.

Športoval som od detstva. Neskôr som vrcholovo hral hádzanú. Pred 25 rokmi som mal športový úraz. Potreboval som čas, aby som sa vyrovnal so svojím statusom človeka s handicapom – človeka vozíčkara. Dvaja Petrovia – Peter Kalafút spoluhráč v prvotrigovej hádzanej a Peter Buček skvelý aktívny športový novinár ma k športu opäť nasmerovali. Bol som si vedomý, že šport aj bolí, núti nás prekonávať prekážky. Šport a športovanie je osobne pre mňa zmysluplnou činnosťou. Šport má svoje písané pravidlá. Tie nepísané sú najmä disciplína, zmysel pre fair-play, vôľa, pracovitosť, dočvĺľnosť, v kolektívnych športoch spolupatričnosť a spoločné záujmy, spoločný cieľ – motív, motivácia k cieľu, úcta k človeku, sebaúcta... V individuálnych športoch je to aj umenie pracovať sám na sebe. To nás vozíčkarov –

športovcov so znevýhodnením dostáva na kvalitatívne novú úroveň života. Samozrejme, potrebujeme pomoc. Pomoc ľudí. Za podporu, oporu aj pomoc vyjadrujem vďaka Bc. Romanke Pítekovej (na obr.), mojej osobnej asistentke. Pred viac ako 15 rokmi mi pomohlo stretnutie s PhDr. Jánom Riapošom, PhD., predsedom Slovenského paraolympijského výboru a Slovenského zväzu telesne postihnutých športovcov. V tomto špičkovom športovom spoločenstve som spoznal handicapovaných ľudí, športovcov, študentov... Šport a športovanie sú výborné činnosti rehabilitácie, adaptácie, integrácie a inklúzie!

Si absolventom Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity v Trnave. Prečo si si zvolil štúdium práve na tejto fakulte?

M. B.: Keď som mal v roku 1988 úraz, neveril som, že ešte budem športovať alebo nebudaj študovať. Zmena spoločensko-politických pomerov v roku 1989 vyvolala diskusiu na rôznych úrovniach spoločenského života, týkajúceho sa aj života ľudí s handicapom. Už to nebola anonymná menšina. Primárnym dôvodom štúdia na fakulte bolo to, že som chcel vedieť viac o živote ľudí s postihnutím v teoretickej rovine. Nové poznatky v predmetoch sociálna práca, filozofia, psychológia, právo ... môj obzor rozšírili. Pochopil som, že všetko je interaktívne a zmysluplné. Štúdium na Trnavskej univerzite jednoznačne pokladám za dobrý, hodnotný čas môjho života.

Čo ti dalo štúdium na fakulte a na čo, prípadne na koho rád spomínaš?

M. B.: Vďaka štúdiám máme vedomosti – orientujeme sa v univerze. Ďalej sa vzdelávam. Univerzita mi takpo-

vediac odomkla myseľ k poznávaniu. Rád spomínam na všetkých pedagógov a zamestnancov univerzity. Za mnohých spomeniem pána prof. MUDr. Vladimíra Krčméryho, DrSc., a pani prof. PhDr. Alžbetu Mrázovú, PhD. Nápomocné mi bolo aj prostredie univerzity, bezbariérový vstup do budovy. Pre niekoho „iba“ zanedbateľná maličkosť, pre vozíčkaru zásadná vec. V štúdiu mi takisto pomohli vynikajúce tituly v univerzitnej knižnici a ústretové zamestnankyne knižnice. Menšie prekážky sa dali zvládnuť. Zdolávanie malých prekážok posúva človeka dopredu, keď ide za svojimi cieľmi.

Je všeobecne známa tvoja aktivita v rôznych oblastiach života a pozitívna energia, ktorej máš na rozdávanie. Popri športových aktivitách sa venuješ poradenstvu, vystupuješ na odborných podujatiach...

M. B.: Štúdium a moje životné skúsenosti mi pomohli v chápaní sveta a rád odovzdám svoje poznatky, venujem energiu a pomoc podobne znevýhodneným ľuďom, ktorým chcem pomôcť nasmerovať sa k pozitívnym životom. Štúdium sociálnej práce je najmä o človeku. Učí, že nájsť tú správnu cestu k ľuďom, k človeku so znevýhodnením je veľké umenie, a preto využívam rôzne príležitosti o týchto témach hovoriť. V ostatnom čase som mal aktívny príspevok v Brne na Masarykovej univerzite na medzinárodnej konferencii pozitívnej psychológie o športovaní a žití post traumatických vozíčkarov.

Svoju korešpondenciu so železnou pravidelnosťou končíš slovami buď zdravá/buď zdravý, je zdravie tvojou prioritou?

M. B.: Skúsenosť je neprenosná – vieme, čo zdravie znamená. Zdravý človek má tisíc želaní, teda tisíc dobrých starostí. Keď je však chorý, má iba jedno želanie – byť zdravý.

V tomto roku si Trnavská univerzita pripomína 20. výročie jej obnovenia. Čo zaželaš TRUNI do ďalších rokov?

M. B.: Trnavskej univerzite želim veľa dobra a úspechy: pedagógom prajem aktívnych, „pracujúcich“, vzdelaných aj úspešných študentov. Študentom želim láskavých, trpezlivých pedagógov. A do univerzitnej knižnice kvalitnú odbornú literatúru.

Miloš ďakujem ti za rozhovor
Zuzana Martinkovičová

Rubrika Identita je v tomto čísle časopisu venovaná aktuálnej téme Roku viery, resp. jeho odrazu v univerzitnom prostredí. Oslovili sme jedného učiteľa a troch študentov Teologickej fakulty, aby sa s nami podelili o svoje názory a skúsenosti týkajúce sa vzťahu rozumu a viery, štúdia a duchovnosti. Tu sú ich úvahy a osobné svedectvá:

Americký spisovateľ, žurnalista a jezuita James Martin cituje v knihe Jezuitský návod (takmer) na všetko myšlienku rehoľného spolubrata Josepha De Guiberta, ktorý prirovnáva každú spiritualitu k mostu, po ktorom kráča-me k Bohu. Každý z množstva mostov má svoje výhody a prispôsobuje sa terénu – priestoru a času, kultúre. Jedným z nosných pilierov mostu – spirituality jezuitov – je starosť o poznanie sveta, čoho výsledkom je intelektuálny apoštolát. Viera a teológia budovaná v dialógu s oblasťami skúmania iných spoločenských, humanitných a prírodných vied je jedným z historických princípov jezuitskej spirituality, ktorá vychádza z Ignáčovej výzvy. Každé vedecké skúmanie nás vedome či podvedome približuje k Pôvodcovi všetkého a zároveň k cieľu. V postupnom poznávaní sa napokon zračia aj limity ľudskej slobody, a tak i priestor pre integrálny humanizmus.

Spoločnosť Ježišova nie je komunitou vedcov odrezaných od reality každodennosti a intelektuálny apoštolát nie je cieľom, ale prostriedkom. Pragmatizmus poznania je ako alternatíva k elitárskemu akcentovaniu poznania pre poznanie prítomný už oveľa skôr, než sa objavuje idea pragmatizmu. Svet vedy je súčasťou toho istého sveta, v ktorom

sa verí i neverí, trpí a tiež raduje, no a nakoniec aj žije v jednom spoločenstve. To, čo zjedno-

cuje intelektuálny apoštolát s inými oblasťami jezuitskej aktivity (napr. sociálnym apoštolátom), je spiritualita ako most, ktorý slúži prechodu pre všetkých. Tak sú aj oblasti vedy, poznania, umenia svetmi, v ktorých možno nájsť naplnenie jezuitského motta „Ad Maiorem Dei Gloriam“.

Intelektuálny apoštolát, ktorého tradičným prejavom v našom priestore je vysoké školstvo, je centrom pozornosti práve teraz, v roku viery. Kresťanskú vieru nemožno odtrhnúť od kritického skúmania, pretože vďaka nemu ostáva viera otvorenou a nestáva sa fideizmom. Jezuitský most má v sebe apoštolskú charizmu byť mostom v každom čase a preklenúť akékoľvek priepasti. Spája tak prichádzajúcich z oboch strán, aby putovali jedným smerom.

Byť študentom teológie je naozaj niekedy náročné. Okrem narastajúceho počtu kníh na pracovnom stole, ktoré treba prečítať, a ubúdajúceho času na písanie seminárnych prác, je človek konfrontovaný so svojimi zaužívanými presvedčeniami a predstavami o Bohu. Počas svojich štúdií za oceánom som mal možnosť stretnúť sa s úplne inou mentalitou, pre ktorú bola viera pekne zdobená škatuľka, avšak prázdna – tým nechcem nikomu ublížiť, samozrejme, že to neplatí u každého. Z krajiny hrdej na svoj pragmatizmus takmer vo všetkom som sa vrátil späť domov a začal som vnímať vieru inak. Formálne prežívanie nahradilo čosi hlbšie. Kresťanstvo je náboženstvo založené na vzťahu medzi mnou a živým Kristom. Viera u mňa začala dotykom Boha, pretože On je ten, ktorý ma miloval ako prvý. Avšak viera neprotirečí rozumu. Rád veci analyzujem a moja viera rozhodne nie je iba akousi kôpkou emócií. Odvolám sa na slová sv. Augustína, ktorý tvrdí, že viera a rozum sú dve sily vedúce k poznaniu. Som vďačný za svoje štúdium na TFTU, ktoré ma neustále posúva a formuje. Slová Izaiáša: „Ak neuveríte, neobstojíte“ sú mi spolu s mojím štúdiom povzbudením do začínajúceho Roku viery.

Vzťah, resp. vzťahovosť je jednou z charakteristických vlastností ľudského rodu. Je to niečo, čo preklenuje dva subjektívne póly, jedinečné a rozdielne. Pre človeka je bytostnou danosťou vytvárať vzťahy. Vo vzťahoch osoba vystupuje zo svojho individuálneho ja a stretá sa s ďalšou osobou, čím presahuje obmedzenie vlastnej individuality. Pre mňa osobne je ťažké si predstaviť ľubovoľnú oblasť ľudskej činnosti bez nejakej väzby k inej. Podobne je to aj s oblasťou vedy, ktorá je sama osebe akoby uväznená vo vlastných hraniciach. Viera je pre mňa osobne esenciou ľudského života, dáva každej činnosti zmysel, ktorý nie je obmedzený len na hranice od narodenia po smrť. Viera dáva nádej, ktorá presahuje túto čiaru, keď hovorí o tom, že zmysel života nie je len v matematicky presných výpočtoch, technických riešeniach, ekonomických kalkuláciách, ktoré zohľadňujú iba niektoré potreby. Zmysel viery je v tom, že má pomôcť človeku naplniť svoje povolanie byť človekom. Veda bez viery stráca túto schopnosť vnímať človeka ako bytosť smerujúcu k sebaapresiahnutiu, ale ho obmedzuje iba na záležitosti, ktoré sú technicky uskutočniteľné, matematicky vypočítateľné a empiricky overiteľné. Viera však umožňuje povzniesť sa ponad tieto hranice a dovoľuje človeku nahliadnuť na veci ako by z vtáčej perspektívy. Človeku poskytuje schopnosť vidieť jednotlivé oddelené časti v súvislom celku, ktorý tvorí obrazec smerujúci k Stvoriteľovi. Najmä kresťanská viera je vierou osobnou, vierou založenou na osobnom vzťahu Boha s človekom. Človeka samotný Boh pozýva stávať sa viac sebou samým a tak sa pripodobňovať jeho obrazu. Bez vzťahu k Stvoriteľovi veda nedá nikdy úplnú odpoveď na zmysel ľudského bytia, lebo tú môžeme nájsť len v tom, od ktorého pochádza všetka Pravda. Pre mňa osobne každá vedecká či pracovná oblasť dostáva plný zmysel podľa toho, nakoľko smeruje k pravde a umožňuje človeku, aby bol viac ako len živočích, ktorý používa rozum na uspokojenie svojich potrieb.

Mgr. František Rampáček,
doktorand – katolícka teológia

Sv. Otec Benedikt XVI. vyhlásil 11. októbra Rok viery. Čo to znamená pre mňa, študentku teológie a filozofie? Tento rok je pre mňa vzácnou výzvou, pretože som v prvom rade človek, ktorý bol stvorený na Boží obraz a Rok viery

ma pozýva nájsť v sebe tento obraz, ktorý mi dáva pravú identitu a nachádzať ho v každom človeku. Ako študentka teológie vidím veľkú dôležitosť živého dialógu medzi vierou a rozumom, pretože hoci je viera darom milosti, zakoreňuje sa v našom rozume a v našej vôli. Vyžaduje si, aby pravdy, ktoré sa dajú poznať rozumom, boli ním osvojené a milované našou vôľou. Spoločne tak môžu vytvárať jednotu, v ktorej vidíme krásy viery.

Cieľom nášho života je milovať a poznávať pravdu. A toto hľadanie pravdy a lásky je spoločnou črtou všetkých ľudí bez rozdielu národnosti, rasy či vierovyznania. Poznávať seba samého, hľadať pravdu o svete a o svojej existencii je tým podstatným v našom živote, aby sme dokázali žiť naplno. A práve tu vnímam možnosť pracovať na vzťahu viery a rozumu, lebo ako povedal blahoslavený Ján Pavol II. vo svojej Encyklike Fides et Ratio: „Viera, ktorej chýba pomoc rozumu zdôrazňuje cit a zážitok a dostáva sa do nebezpečenstva, že už nebude všeobecnou ponukou. Takisto sa ani rozum, ktorý už nemá pred sebou zrelú vieru, nedá pohnúť k tomu, aby zameral svoj pohľad na novotu a radikálnosť bytia.“ Verím a prajem si, aby tento rok bol pre mňa, mojich spolužiakov a všetkých ľudí rokom hľadania pravdy a že nám Rok viery dá jednoduchú a nikdy nekončiacu radosť. Je to práve radosť, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou môjho života. Radosť, ktorá pramení z viery, lásky a objavenia, že milujem a som milovaná.

Mária Klčová,
študentka bakalárskeho stupňa
katolíckej teológie

Štúdium je plné skúšok.

ZÍSKAJ
SPONZORA
SVOJHO
ŠTÚDIA

Najťažšiu
prežíva tvoja
peňaženka.

Vypočítaj si náklady na svoje štúdium na www.sponzorstudia.sk a získaj štipendium na celý rok, alebo si zober náš výhodný študentský úver s úrokom 8,5 % p. a.

www.unicreditbank.sk

UniTel 0800 180 180

Život je plný úspechov aj pádov.
S nami zvládnete oboje.

Vítajte
UniCredit Bank